

Inventaris van het archief van het Hof van Assisen van Brabant Strafdossiers tegen incivieken van de Eerste Wereldoorlog

1919 - 1926

JOS MONBALLYU

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN
HET HOF VAN ASSISEN VAN BRABANT

STRAFDOSSIERS TEGEN INCIVIEKEN VAN DE
EERSTE WERELDOORLOG

1919-1926

ALGEMEEN RIJKSARCHIEF 2
DEPOT JOSEPH CUVELIER

INVENTARISSEN

22

Naamsvermelding - Niet Commercieel - Geen Afgeleide Werken
CC BY-NC-ND
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl/>

Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification
CC BY-NC-ND
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/fr/>

Deze publicatie kwam tot stand in het kader van de Interuniversitaire Attractiepool P7/22
“Justice and Populations, The Belgian Experience in International Perspective (1795-2005)”

Programma Interuniversitaire Attractiepolen – Belgische Staat – Federaal Wetenschapsbeleid
Programme Pôles d’attraction interuniversitaires – État belge – Politique scientifique fédérale
Interuniversity Attraction Poles Programme – Belgian State – Belgian Science Policy

ISBN : 978 90 5746 620 5

Algemeen Rijksarchief

D/2013/531/062

Bestelnummer: Publ. 5258

Algemeen Rijksarchief
Ruisbroekstraat 2
1000 Brussel

De volledige lijst van onze publicaties kan u gratis bekomen op eenvoudig verzoek (publicat@arch.be)
of raadplegen op internet (<http://arch.arch.be>)

Nummer toegang: I 22

Inventaris van het archief van
het Hof van Assisen van Brabant

**Strafdossiers tegen incivieken van de
Eerste Wereldoorlog**

1919-1926

door

Jos MONBALLYU

Brussel
2013

Wijze van aanvragen

Archiefstukken beschreven in deze inventaris, worden aangevraagd door het opgeven aan de terminal in de leeszaal van het *nummer van de toegang*, vermeld op het titelblad en in de rechterbovenhoek van elke bladzijde

I 22

en door opgave van het *archiefnummer* dat u aantreft links vóór elke archiefbeschrijving

Beperkingen inzake raadpleging en reproductie

De documenten in het archief zijn openbaar en raadpleegbaar, tenzij de materiële staat van de stukken raadpleging niet toelaat.

Voorkeurvorm voor het citeren van het archief

Het verdient aanbeveling om het archief de eerste maal te citeren met zijn volledige naam. Nadien kan worden volstaan met een verkorte referentie.

Volledig: *Het archief van het Hof van Assisen van Brabant, processen tegen incivieken van de Eerste Wereldoorlog*, nr.... [archiefnummer].

Verkort: RABA, *Processen incivieken*, nr.... [archiefnummer].

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	7
ALGEMENE BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF	9
I. IDENTIFICATIE.....	9
II. CONTEXT.....	9
A. Archiefvormer	9
1. Naam	9
2. Geschiedenis.....	9
3. Organisatie, Bevoegdheden en activiteiten.....	13
B. Archief	14
1. Geschiedenis van het archief.....	14
2. Verwerving	16
III. INHOUD EN STRUCTUUR.....	16
A. Inhoud	16
B. Uitgevoerde selecties en vernietigingen.....	16
C. Ordening.....	16
IV. RAADPLEGING EN GEBRUIK.....	16
A. Voorwaarden voor de raadpleging	16
B. Voorwaarden voor reproductie	17
C. Taal.....	17
D. Toegangen.....	17
E. Aanwijzingen voor het gebruik.....	17
V. VERWANT MATERIAAL	18
A. Documenten met een verwante inhoud.....	18
B. Publicaties	18
VI. BESCHRIJVINGSBEHEER	24
INVENTARIS	25
BIJLAGEN.....	39
<i>Bijlage 1. Incivieken voor het Hof van Assisen van Brabant (1919-1927)</i>	<i>39</i>
<i>Bijlage 2. Identificatiefiche van de aanvrager</i>	<i>44</i>
<i>Bijlage 3. Onderzoeksverklaring.....</i>	<i>44</i>
CONCORDANS	47
INDEX OP PERSOONSNAMEN.....	53

WOORD VOORAF

In 2008 nam prof. Dr. Jos Monballyu contact met het Rijksarchief te Brussel met betrekking tot een studie die hij voorbereidde over het incivisme tijdens en de bestraffing van dit incivisme na de Eerste Wereldoorlog.

Uit dit contact vloeide een voorstel voort om de voorlopige inventaris van de incivieken te herbewerken en de dossiers in de neerlegging van 1998 te integreren. In februari 2010 werd bovendien het engagement aangegaan om de studie te publiceren in de reeks *Studies over de Eerste Wereldoorlog* van het Algemeen Rijksarchief. Het gaat om Jos Monballyu, *Slechte Belgen! : De repressie van het incivisme na de Eerste Wereldoorlog door het Hof van Assisen van Brabant (1919-1927)*, *Studies over de Eerste Wereldoorlog* 19, Brussel, Algemeen Rijksarchief, 2011.

Het is voor mij een groot genoegen dat prof. Dr. Jos Monballyu zijn expertise over deze boeiende periode in onze geschiedenis heeft aangeboden. Wij denken dat toekomstig onderzoek dankbaar zal gebruik maken van de hier voorliggende inventaris en van de uitgebreide studie over het incivisme tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Luc Janssens, 18 februari 2010

ALGEMENE BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

I. IDENTIFICATIE

Referentie:	BE ARA 2 (545 - 329) Nummer toegang
Naam:	Archief van het Hof van Assisen van Brabant. Strafdossiers tegen incivieken van de Eerste Wereldoorlog
Datering:	1919-1926
Beschrijvingsniveau:	Reeks.
Omvang:	73 nrs. (5,2 s.m.).
Référence:	BE AGR 2 (545 – 329) Numéro de l'instrument
Nom:	Archives de la Cour d'assises du Brabant. Dossiers d'inciviques de la Première Guerre mondiale
Dates:	1919-1926
Niveau de description:	Série.
Importance matérielle:	73 n ^{os} . (5,2 m.l.).

II. CONTEXT

A. ARCHIEFVORMER

1. NAAM

Hof van Assisen van Brabant.

2. GESCHIEDENIS

Incivisme is een term die pas na de Tweede Wereldoorlog opdook in de Belgische strafrechtsleer en er werd gebruikt om elke vorm van ongeoorloofde samenwerking (militaire, politieke, economische en intellectuele) van Belgen of andere inwoners van België met vertegenwoordigers van het Duitse rijk tijdens die Tweede Wereldoorlog onder één woord samen te vatten. Recentelijk gebruiken de historici ook deze term om de gelijksoortige samenwerking van Belgen of andere inwoners van België met de Duitsers tijdens de Eerste Wereldoorlog aan te duiden. Daarmede worden dan de misdaden en wanbedrijven bedoeld tegen de veiligheid van de staat (fr. “*crimes et délits contre la sûreté de l'État*”) zoals bepaald in artikel 101-136 Sw. van de eerste titel van boek II van het Belgische Strafwetboek en meer specifiek over de misdrijven die de Belgische gerechtelijke instanties na de Eerste Wereldoorlog kwalificeerden als activisme (artikel 104-109, 115, lid 5 en 118bis Sw.), het verschaffen van hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 Sw.)¹, spionage voor de vijand (artikel

¹ In de gerechtelijke bronnen van die tijd in het Frans omschreven als “*fourniture à l'ennemi*”, “*secours à l'ennemi*”, “*fourniture de secours à l'ennemi*”, “*aide à l'ennemi*”, “*commerce avec l'ennemi*”, “*trafic avec l'ennemi*”, “*été au service de l'ennemi*”, “*avoir travaillé pour l'ennemi*”, “*avoir recruté des agents pour le service des Allemands*” of “*infraction article 115 §3 C.P.O.*”

116 Sw.)², kwaadwillige verklikking van personen aan de vijand waardoor deze gerechtelijke vervolgingen moesten ondergaan (artikel 121bis Sw.)³ en het verbergen van vijandelijke spionnen of militairen (artikel 121, lid 1 en 2 Sw. zoals bepaald door de besluitwet van 11 oktober 1916).⁴ Het is ook in deze betekenis dat het begrip incivisme in deze inventaris wordt aangewend.⁵

Volgens de wetgeving van voor de Eerste Wereldoorlog waren de Hoven van Assisen bevoegd om kennis te nemen van deze misdrijven wanneer zij door gewone burgers werden gepleegd⁶ en waren de militaire rechtbanken (provinciale krijgsraden en Krijgshof) bevoegd om kennis te nemen van deze incivieke misdrijven wanneer zij door militairen waren gepleegd. In oorlogstijd waren de militaire rechtbanken echter ook bevoegd om gewone burgers te berechten die zich schuldig maakten aan spionage, het verbergen van spionnen, het rekruteren van soldaten voor een vreemde mogendheid en het verbergen van vreemde militairen.⁷

Artikel 7 van de besluitwet van 11 oktober 1916 betreffende de staat van oorlog en de staat van beleg schafte de bevoegdheid van de Hoven van Assisen ten aanzien van deze misdrijven tijdelijk af wanneer zij door gewone burgers waren gepleegd. Zolang de staat van oorlog of de staat van beleg duurde⁸ waren de militaire rechtbanken nu bevoegd om kennis te nemen van alle misdaden en wanbedrijven zoals bepaald in artikel 101 tot 136 Sw. (misdrijven tegen de veiligheid van de Staat) en in artikel 322-326 Sw. (bendevoorming met het oogmerk om een aanslag te plegen op personen of eigendommen) ongeacht het feit of de hoofddaders of medeplichtigen burgers of militairen waren.⁹ Het verslag aan de Koning dat aan deze besluitwet voorafging, verantwoordde deze bevoegdheidsuitbreiding door de noodzakelijkheid van een onmiddellijke beteugeling van deze buitengewoon ernstige feiten en de onmogelijkheid om de Hoven van Assisen tijdens de oorlog bijeen te roepen. Na de oorlog

² In de gerechtelijke bronnen van die tijd in het Frans omschreven als “*espionage*” of “*intelligence avec l’ennemi*”.

³ In de gerechtelijke bronnen van die tijd in het Frans omschreven als “*dénonciation méchante à l’ennemi*”, “*avoir exposé un Belge aux poursuites de l’ennemi*” of “*infraction article 121bis C.P.O.*”

⁴ In de gerechtelijke bronnen van die tijd in het Frans omschreven als “*recel d’espion*”, “*recel d’un soldat ennemi*”, “*recel d’un militaire ennemi*” of “*recel de soldats allemands*.”

⁵ In een ruime betekenis vallen onder het begrip incivisme ook alle gevallen van medewerking aan de onrechtmatige inbeslagname door de vijand van bepaalde goederen (artikel 4 van de besluitwet van 31 mei 1917), het opmeten of fotograferen van militaire vestingen (artikel 120quinto Sw. ingevoerd door de besluitwet van 11 oktober 1916), het bevorderen van de desertie van de eigen soldaten (artikel 1 van de wet van 12 december 1817), het verspreiden van defaitistische geschriften, afbeeldingen of woorden (artikel 8 en 11 van de besluitwet van 11 oktober 1916 betreffende de staat van oorlog en de staat van beleg) en het onderhouden van economische relaties met de vijand buiten het bezette gebied (artikel 1, 3, 4 en 6 van de besluitwet van 10 december 1916 en K.B. van 19 april 1919 en 9 augustus 1919). Omdat deze misdrijven in de regel niet voor de Hoven van Assisen maar voor de correctionele rechtbanken werden vervolgd, wordt deze ruime definitie hier niet gebruikt.

⁶ Grondwet artikel 98, nu 150.

⁷ Artikel 1-12 en 16 van de wet van 15 juni 1899 bepalende titel 1 van het wetboek van strafrechtspleging, in *Pasinomie*, 1899, p. 122-123.

⁸ De staat van oorlog en de staat van beleg, die al eerder waren geregeld door decreten van 8-10 juli 1791 en 24 december 1811, werden in deze besluitwet opnieuw en veel nauwkeuriger omschreven.

⁹ *Verzameling van wetten en Koninklijke besluiten (voortaan geciteerd als VWKB)*, 1916, p. 420-435.

werd deze bevoegdheidsuitbreiding herhaaldelijk en om meerdere redenen betwist, maar uiteindelijk werd zij door alle rechtbanken, met inbegrip van het Hof van Cassatie, erkend.¹⁰

De militaire gerechtelijke instanties maakten van die bevoegdheid over gewone burgers ten volle gebruik van zodra de Belgische troepen samen met de geallieerden het Belgische grondgebied hadden heroverd. Met toelating van de Minister van Justitie deden zij hiervoor bij het gerechtelijk onderzoek een beroep op de Procureurs des Konings en een rechter die vanaf de maand januari 1919 in elke Rechtbank van eerste aanleg was aangesteld tot substituut-auditeur van de krijgsauditeur van het Groot Hoofdkwartier van het Leger.¹¹

Zo opende de krijgsauditeur bij het Groot Hoofdkwartier van het leger vanaf oktober 1918 tot eind september 1919 een strafdossier tegen 4180 (burgerlijke en militairen) incivieken, van wie er dan 1289 werden vervolgd voor een niet-gespecificeerde “incivieke daad” (in de dossiers aangeduid als “*suspects*”), 875 voor spionage, 733 voor activisme, 384 voor het verschaffen van (economische) hulp aan de vijand, 381 voor kwaadwillige verklikking aan de vijand, 16 voor het verbergen van een Duitse soldaat en 357 voor een combinatie van die misdrijven samen.¹² Van die 4180 vervolgdgen verschenen er uiteindelijk slechts 119 burgers (2,8%) voor de krijgsraad van het Groot Hoofdkwartier van het Leger.¹³ Een verklaring voor dit laag cijfer is deels te vinden in het feit dat de krijgsraden toen nog niet bij verstek konden veroordelen!¹⁴

Ook het krijgsauditoraat van Brabant was na de oorlog vlug opnieuw actief en opende tussen 18 november 1918 en 16 mei 1919 een strafdossier tegen 2264 burgers die van incivisme waren verdacht.¹⁵ Uiteindelijk verschenen er slechts 36 van die 2264 burgers (1,6%!) voor de provinciale krijgsraad van Brabant.¹⁶ De droom dat het militaire gerecht de militaire en burgerlijke incivieken snel en efficiënt zou berechten was dus helemaal niet uitgekomen. Zo wachten op 15 april 1919 nog 1220 verdachten in de verschillende gevangenissen op een

¹⁰ Volgens sommige juristen was het feit dat deze bevoegdheid door een besluitwet was verleend in strijd met de artikelen 25, 26, 67, 78, 129 en 130 van de Grondwet die bepaalden dat alleen het parlement wetten kon maken. Andere juristen wezen op het feit dat de bewoners van het bezette gebied onmogelijk kennis konden hebben van die besluitwet die alleen in het onbezette gebied was afgekondigd en gepubliceerd. Nog andere juristen riepen in dat deze bevoegdheidsuitbreiding in strijd was met de artikelen 8, 94 en 98 van de Grondwet die dergelijke misdrijven toewezen aan de Hoven van Assisen wanneer er gewone burgers bij betrokken waren. De krijgsraden, het Krijgshof, de Hoven van Beroep en het Hof van Cassatie verwierpen elk van deze argumenten. Zie bijvoorbeeld: Krijgsraad Groot Hoofdkwartier 7 februari 1919, in *Pasicrisie*, 1919, 3, p. 74-75; Krijgsraad Brabant 31 januari 1919, in *Pasicrisie*, 1919, III, p. 1-8; Hof van Cassatie 11 februari 1919, in *Pasicrisie*, 1919, I, p. 9-16; Hof van Cassatie 4 juni 1919, in *Pasicrisie*, 1919, I, p. 153 en 97-110 en Hof van Cassatie 27 april 1920, in *Pasicrisie*, 1920, I, p. 124-125.

¹¹ Circulaire nr. 390 van de Auditeur-generaal van 7 januari 1919 (bewaard in het archief van de Auditeur-generaal in het Justitiepaleis in Brussel).

¹² Cijfers te vinden bij BACLIN G. en ROUSSEAUX X., *Les pratiques judiciaires*, in ROUSSEAUX X. en VAN YPERSELE L. (ed.) *La patrie crie vengeance!*, p. 105-109 en MASSIN V. en ROUSSEAUX X., *Mesures de répression: quelques chiffres*, in *Ibidem*, p. 138. De verhouding tussen militairen en burgers is er, spijtig genoeg, niet berekend!

¹³ ALGEMEEN RIJKSARCHIEF 2, *Krijgsauditoraten en krijgsraden te velde 1914-1919*, 1375-1377.

¹⁴ Deze mogelijkheid werd eerst ingevoerd door de wet van 25 juni 1921.

¹⁵ BRUSSEL, JUSTITIEPALEIS, *Archief van de auditeur-generaal, Registre des notices du 10-06-1912 au 26-02-1919 en Registre des notices du 26-02-1919 au 14-10-1919*.

¹⁶ Was na de oorlog opnieuw werkzaam vanaf 24 januari 1919.

uitspraak!¹⁷ Omdat de militaire procedure bovendien voor gewone burgers een aantal nadelen had tegenover de gewone strafprocedure, zoals de onmogelijkheid om ze bij weerspannigheid aan de wet of bij verstek te veroordelen wanneer zij voortvluchtig waren of het ontbreken van de maandelijkse bekrachtiging van de aanhouding door een andere instantie dan de vervolgende instantie, besliste Minister Emile Vandervelde in maart 1919 om de gewone rechtbanken opnieuw bevoegd te maken voor alle misdaden tegen de veiligheid van de staat die door gewone burgers waren gepleegd.

Dit gebeurde door de wet van 30 april 1919 (Staatsblad van 2-3 mei 1919) die van kracht werd op 13 mei 1919 en in zijn artikel 16 bepaalde dat artikel 7 van de besluitwet van 11 oktober 1916 betreffende de staat van oorlog en de staat van beleg werd ingetrokken.¹⁸ Zo werden de Hoven van Assisen¹⁹ vanaf 13 mei 1919 opnieuw bevoegd voor de misdaden tegen de veiligheid van de staat die tijdens de oorlog door gewone burgers waren gepleegd. Volgens artikel 14 van diezelfde wet gold dit wel nog niet onmiddellijk voor de gevallen van spionage, het verbergen van spionnen, het rekruteren van soldaten voor een vreemde mogendheid, het verbergen van vreemde militairen²⁰ en van om het even welk misdrijf dat met het oog op spionage was gepleegd.²¹ Zolang de oorlog juridisch voortduurde, wat volgens een K.B. van 2 juli 1919 het geval was tot 30 september 1919²², moesten deze misdrijven verder door de militaire rechtbanken worden berecht.

Vanaf 14 mei 1919 maakten de verschillende krijgsauditoraten karrenvrachten strafdossiers tegen incivieke burgers over aan de burgerlijke parketten. Omdat deze laatste toen al bij gebrek aan mankracht niet eens de gewone strafzaken konden verwerken, waren ze hiermee helemaal niet gediend. Als reactie klasseerden de verschillende Procureurs des Konings toen duizenden “incivieke” strafdossiers zomaar zonder gevolg (sans suite) of maakten die over aan de raadkamers of in hoger beroep aan de Kamers van Inbeschuldigingstelling om er voor de verdachten een buitenvolgingstelling te vorderen. In een circulaire van 16 juni 1919 deed de Minister van Justitie dan maar nog eens een beroep op hun vaderlandsliefde om tenminste de ernstige gevallen te berechten.²³ Het uiteindelijk resultaat was dat de Belgische Hoven van

¹⁷ BRUSSEL, JUSTITIEPALEIS, *Archief van de Auditeur-generaal*, Circulaire nr 424 van de auditeur-generaal van 30 april 1919.

¹⁸ Wet tot vaststelling van de maatregelen om de geregelde werking van het gerecht te verzekeren en tot wijziging van artikel 6 van de besluitwet van 11 oktober 1916 en 16 november 1918 betreffende de staat van oorlog en de staat van beleg, *VWKB*, 1919, p. 481-483. Een besluitwet van 16 november 1918 had deze bevoegdheid wel al beperkt tot de tijd dat de staat van beleg bleef duren (artikel 7 die verplaatst werd naar de titel over de staat van beleg en daar artikel 6 werd: *VWKB*, 1919, p. 900-903), maar die staat van beleg bleef, zoals de staat van oorlog, voortbestaan tot 30 september 1919: Koninklijk Besluit van 2 juli 1919 waarbij het leger op voet van vrede wordt gezet (*Pasinomie*, 1919, p. 273; *VWKB*, 1919, p. 895) en Koninklijk Besluit van 21 september 1919 tot opheffing van den staat van beleg (*VWKB*, 1919, p. 1704-1705).

¹⁹ De correctionele rechtbanken werden terzelfdertijd bevoegd voor een aantal intussen ingevoerde wanbedrijven tegen de veiligheid van de Staat.

²⁰ Artikel 16 van de wet van 15 juni 1899 bepalende titel 1 van het wetboek van strafrechtspleging: zie eerder.

²¹ Artikel 14 van de wet van 30 april 1919 dat artikel 16 van de wet van 15 juni 1899 bepalende titel 1 van het wetboek van strafrechtspleging met deze laatste categorie uitbreidde. Meer hierover in de circulaire nr. 484 van auditeur-generaal baron van Zuylen van Nyevelt van 30 april 1919. De krijgsraad van het Groot Hoofdkwartier van het Leger heeft hiervan geprofiteerd om nog tussen juni en september 1919 een aantal gevallen van spionage te behandelen.

²² Koninklijk Besluit van 2 juli 1919 waarbij het leger op voet van vrede werd gezet, in *Pasinomie*, 1919, p. 273.

²³ *Recueil des circulaires, instructions et autres actes émanés du Ministère de la Justice ou relatifs à ce département, Troisième série, 1919-1920-1921*, Brussel, 1923, p. 85-86.

Assisen maar een zeer gering aantal strafdossiers te beoordelen kregen. De tuit van de trechter waarin alle incivismedossiers terechtwamen, was werkelijk heel dun.

Volgens de officiële gerechtelijke statistieken sprak het Hof van Assisen van Brabant zich in 1919 slechts over 32 burgers uit die van incivisme waren beschuldigd.²⁴ In 1920 zou dat dan voor 120 burgers het geval zijn geweest.²⁵ Die cijfers kloppen niet volledig met de realiteit.²⁶

Ze kunnen als volgt worden verbeterd en aangevuld voor de daaropvolgende jaren.

Assisen Brabant	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	Totaal
OP TEGENSPRAAK										
Activisme	5/15	-/6	-/2	-/1	-/-	-/3	-/1	-/-	-/-	5/28
Hulp aan de vijand	1/5	1/12	3/6	-/3	6/1	3/1	/	-/1	-/1	14/32
Spionage-verklikking	-/	1/5	2/	-/1	-/1	-/-	-/-	/-	-/1	3/8
BIJ WEERSPANNIGHEID										
Activisme	-/5	-/89	-/3	-/	-/	-/-	-/	-/-	-/-	0/97
Hulp aan de vijand	-/1	-/5	-/22	-/8	-/2	-/-	-/-	-/-	-/-	0/38
Spionage-verklikking	-/-	-/3	-/6	-/3	-/3	-/-	-/-	-/-	-/-	0/15
TOTAAL	6/25	2/118	5/40	0/17	6/7	3/4	0/1	0/1	0/2	22/218

In de periode 1919-1927 deed het Hof van Assisen van Brabant dus in totaal 240 keer uitspraak over burgers die van incivisme waren beschuldigd, wat in 22 gevallen eindigde op een vrijspraak en in 218 gevallen op een straf (68 op tegenspraak en 150 bij weerspanningheid aan de wet Bij dertien van die 240 uitspraken ging het om een uitspraak op tegenspraak over een burger die al eerder door het Hof bij weerspanningheid aan de wet was veroordeeld.²⁷ Daarnaast was er ook één burger die tweemaal op tegenspraak voor het Hof van Assisen moest verschijnen.²⁸ Indien wij hiermee rekening houden, hadden die 235 uitspraken van het Hof van Assisen van Brabant betrekking op 224 burgers, van wie er 121 werden beschuldigd van activisme, 79 van het verschaffen van hulp aan de vijand en 24 van de combinatie spionage-verklikking.

3. ORGANISATIE, BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

De Hoven van Assisen waren per provincie georganiseerd²⁹ en bestonden telkens uit twee geledingen: een jury van twaalf uitgelote burgers en drie rechters. Wanneer de beschuldigde persoonlijk aanwezig was op de zitting, deed de jury alleen uitspraak over de schuld van de beschuldigde. De straf werd dan samen met de rechters bepaald.³⁰ Wanneer een beschuldigde

²⁴ *Statistique judiciaire de la Belgique*, p. 152 gecombineerd met p. 158.

²⁵ *Statistique judiciaire de la Belgique*, p. 174 gecombineerd met p. 184.

²⁶ De gerechtelijke statistieken geven slechts details per provincie voor de jaren 1919 en 1920.

²⁷ De activisten Maurits Josson, Emeric Tanghe, Frans De Ruyter, Jules Pacilly en Richard Callens, de economische collaborateurs Isidore Van Houdenhoven, Leon Isecke, Jean Van der Elst en Theofiel Vleminkx en de spion-verklikker Sylvain Huart.

²⁸ Jean Hanneuse.

²⁹ Volgens artikel 6 van de wet van 30 april 1919 (VWKB, 1919, p. 477) konden in dezelfde provincie wel meerdere hoven van Assisen worden opgericht. Dit gebeurde onder meer in Luik en Namen: ROUSSEAU X. en VAN YPERSELE L. (ed.), *La patrie crie vengeance! La répression des «inciviques» belges au sortir de la guerre 1914-1918*, Brussel, 2008, p. 124.

³⁰ Dit was het geval sinds de wet van 23 augustus 1919, die inwerking trad op 26 augustus 1919 en dus ook al van toepassing was in het proces Borms. Volgens artikel 6 van die wet trad de wet in werking op de dag van

niet kon worden gevat of zich niet aanmeldde binnen de vijftien dagen na de betekeningen die hem daarvan aan zijn woonplaats werden gedaan, werd hij als weerspanning aan de wet beschouwd. In dit geval was er geen sprake meer van een jury en spraken alleen de rechters zich uit over de schuld van en de straf voor de beschuldigde (artikel 465-478 Sw.).³¹ Tegen deze uitspraak kon de veroordeelde dan verzet aantekenen, waardoor een, nieuw samengesteld, Hof van Assisen dan met inbegrip van een jury de zaak opnieuw beoordeelde. Tegen de arresten van het Hof van Assisen was er geen hoger beroep, wel cassatieberoep mogelijk.

De Hoven van Assisen waren volgens artikel 98 van de Grondwet van 1831 bevoegd om kennis te nemen van alle misdaden, persmisdrijven en politieke misdrijven, met uitzondering van de Ministers die zich - eerst voor het Hof van Cassatie en later voor het Hof van Beroep - moesten verantwoorden en voor de militairen die tot 2008 door de militaire rechtbanken berecht moesten worden. Voor meer details over de organisatie, de bevoegdheden en de procedure voor de Hoven van Assisen raadplege men de inventaris van R. Depoortere.³²

B. ARCHIEF

1. GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEF

De strafdossiers van de incivieken tijdens de Eerste Wereldoorlog hebben op de griffie van de Rechtbank van eerste aanleg in Brussel, die lange tijd de archieven van het Hof van Assisen in bewaring had, duidelijk een aparte plaats gehad, want in 1988 werden ze als een apart geheel overgemaakt aan het Algemeen Rijksarchief in Brussel. Daar werd er eerst door A. Notebaert en later door L. Vandeweyer en R. Depoortere een voorlopige inventaris opgemaakt die geen volledige ontsluiting van dit archief inhield.

Intussen werd door de griffie van de Rechtbank van eerste aanleg in 1998 ook alle andere archiefstukken van het Hof van Assisen aan het Algemeen Rijksarchief in Brussel overgemaakt, waarvan R. Depoortere in 2000 een inventaris maakte.³³ Bij die archiefstukken staken ook een aantal strafdossiers van incivieken tijdens de Eerste Wereldoorlog (nrs. 41, 63, 64, 69, 7578, 90-96, 107, 108, 116, 122 en 129). Hierdoor dreigden de strafdossiers over de incivieken tijdens de Eerste Wereldoorlog gesplitst te worden over twee inventarissen, wat weinig logisch is. De keuze stelde zich dan tussen het opmaken van een nieuwe beknopte inventaris van het Hof van Assisen van Brabant met inbegrip van de strafdossiers tegen de incivieken ofwel een aparte inventaris voor alle strafdossiers tegen de incivieken die dan op een veel grondiger wijze zouden worden geanalyseerd. In samenspraak met de heer Luc Janssens, toenmalig diensthoofd van het Rijksarchief te Brussel, werd gekozen voor de tweede oplossing, temeer omdat de inventaris van R. Depoortere om louter juridische redenen geen namen bevat, wat voor het historisch onderzoek erg hinderlijk is, en bovendien werkt met soms zeer vage en daardoor voor het onderzoek weinig interessante omschrijvingen zoals “*Crime contre la sûreté de l’État*”.

zijn bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. Dit laatste gebeurde op 25-26 augustus 1919, *Belgisch Staatsblad*, 1919, n° 237-238.

³¹ VWKB, 1919, p. 1180-1187.

³² DEPOORTERE R. (introduction par) *Inventaire des archives de la Cour d’Assises du Brabant (dossiers 1905-1950 et registres 1838-1954) ([Rijksarchief te Brussel (Anderlecht)]*. Inventarissen, 39), Brussel, 2000 (herdruk in 2002), p. 7-20.

³³ *IBIDEM*.

De Kamer van Inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Brussel aanvaardde in de periode 1919 tot 1927 de inbeschuldigingstelling van 226 personen wegens incivisme. Dit geschiedde in 125 processen waarvan de meeste tegen slechts één persoon gingen, maar sommige tegen twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht, negen en zelfs tweemaal tegen 14 personen.

Van deze 125 strafdossiers zijn er uiteindelijk maar 65 of iets meer dan 50% bewaard gebleven, waarbij sommige van die 65 bovendien slechts enkele schaarse processtukken of de kافت van het dossier bevatten. Dit komt dan niet zozeer door de verwaarlozingspolitiek door de griffie van de Rechtbank van eerste aanleg van Brussel of het Algemeen Rijksarchief, maar door een circulaire nr. 1503 A van 24 februari 1939 waarbij de procureur-generaal van het Hof van Beroep te Brussel om veiligheidsredenen het bevel gaf om alle dossiers betreffende de misdrijven tegen de uitwendige veiligheid van de Staat tijdens de Eerste Wereldoorlog te vernietigen bij een nieuwe inval van de Duitsers omdat in deze dossiers de namen te vinden waren van de magistraten en de getuigen die in deze zaken optraden.³⁴ Gelukkig voor de historici, werd deze opdracht maar gedeeltelijk uitgevoerd.

In de hiernavolgende inventaris werd gekozen voor een beperkte identificatie van de in beschuldiging gestelde persoon (naam, voornaam, geboorteplaats, beroep en woonplaats), een beknopte technische beschrijving van het misdrijf (activisme, het verschaffen van hulp aan de vijand, spionage, verklikking) die aansluit bij de technische beschrijving die de parketten in die tijd maakten en een verwijzing naar het strafwetsartikel of de strafwetsartikelen op grond waarvan vervolgd werd (artikel 115, lid 4 Sw., artikel 115, lid 5 Sw., artikel 116, artikel 118bis en artikel 121bis Sw.). Abstractie werd wel gemaakt van de artikelen die verwijzen naar de poging (artikel 51-53 Sw.) of de deelneming aan die misdrijven (artikel 66-67 Sw.) waarvoor de beschuldigde meestal maar in ondergeschikte orde werd vervolgd.

Vervolgens wordt de uitgesproken straf of vrijspraak vermeld evenals de eventuele schadevergoeding waartoe een beschuldigde werd veroordeeld. De bijkomende straffen zoals de afzetting uit bepaalde ambten of rechten en ontzetting gedurende een bepaalde periode uit de burgerrechten zijn weggelaten omdat ze volgens artikel 30 Sw. toch inherent waren aan bepaalde straffen. Hetzelfde geldt voor de proceskosten. Bij elk arrest wordt er wel aangegeven of het op tegenspraak dan wel bij weerspanningheid van de wet (artikel 465-478 Sv.) werd gewezen, of er beroep in cassatie (art. 416-442 Sv.) werd aangetekend en welke het resultaat hiervan was.

Voor de beschrijving van hoe een strafdossier er bij het Hof van Assisen van Brabant uitzag wordt verwezen naar de uitstekende inleiding in de inventaris van R. Depoortere.³⁵ Men vindt er trouwens ook een heel mooie uiteenzetting over de bevoegdheid en de procedure van dit Hof.³⁶

³⁴ Deze circulaire wordt nog bewaard in de bibliotheek van de Procureur-generaal in het Justitiepaleis in Brussel.

³⁵ DEPOORTERE R. (introduction par), *Inventaire des archives de la Cour d'Assises du Brabant (dossiers 1905-1950 et registres 1838-1954)* (Algemeen Rijksarchief. Inventarissen, 39), Brussel, 2000 (herdruk in 2002), p. 22-24.

³⁶ *IBIDEM*, p. 7-20.

2. VERWERVING

In 1983 vond de neerlegging plaats van de dossiers incivieken, 1919-1926 (46 nrs.). Deze neerlegging maakte onderdeel uit van een grotere neerleggingsoperatie van archieven van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, waarbij ook archieven van de burgerlijke en de kinder- en jeugdrechtbank aan het Rijksarchief werden overgedragen. In 1998 volgde de overdracht van de dossiers van 1905 tot 1950 en de registers van 1834 tot 1954.

III. INHOUD EN STRUCTUUR

A. INHOUD

Het archief heeft betrekking op uitspraken van het Hof van Assisen van Brabant, met rechtsgebied de provincie Brabant. Er werden ook personen voor het Hof gebracht uit andere provincies.

De ‘dossiers incivieken’ zijn niet allemaal volledig, ze zijn ook niet allemaal bewaard, maar ze zijn uitermate interessant voor een juist beeld van de vervolging van de als incivieken beschouwde beschuldigen door de Belgische Staat. In tegenstelling tot de inventaris van R. Depoortere uit 2000 (2002) wordt hier wel geopteerd om de namen van de beschuldigen te vermelden. Er zijn hier twee redenen voor. Ten eerste is het zo dat deze namen toch bekend in de toenmalige pers gepubliceerd zijn. Bovendien werden de akten van beschuldiging gepubliceerd (zie onderdeel V.B. Publicaties, 1).

B. UITGEVOERDE SELECTIES EN Vernietigingen

Door een circulaire nr. 1503 A van 24 februari 1939 gaf de procureur-generaal van het Hof van Beroep te Brussel om veiligheidsredenen het bevel om alle dossiers betreffende incivieken van de Eerste wereldoorlog te vernietigen bij een nieuwe inval van de Duitsers, bevel dat dan, gelukkig voor de historici, maar gedeeltelijk werd uitgevoerd.³⁷ Van de 125 strafdossiers zijn er uiteindelijk maar 65 strafdossiers of iets meer dan 50% bewaard gebleven, waarbij sommige van die 65 bovendien slechts enkele schaarse processtukken bevatten. Eén straf dossier (dit van Julia Van Meersche) is bewaard in het fonds Moskou, doos 175 van het Documentatiecentrum van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis in Brussel.

C. ORDENING

De procesdossiers zijn chronologisch geordend volgens de datum van het arrest.

IV. RAADPLEGING EN GEBRUIK

A. VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Voor de raadpleging van het archief van de Hoven van Assisen, jonger dan 100 jaar, is is een schriftelijke machtiging van de procureur-generaal vereist, invullen van een identificatiefiche (zie model bijlage 2) en ondertekenen van een onderzoeksverklaring (zie model bijlage 3).

³⁷ Een verwijzing naar die circulaire is te vinden in het straf dossier tegen Alfons Henderickx (BEVEREN, RABE, R, 3242 en 3256).

B. VOORWAARDEN VOOR REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

C. TAAL

De procesdossiers zijn in het Frans en het Nederlands.

D. TOEGANGEN

Deze inventaris vervangt de oude toegang *voorlopige inventaris incivieken* (inventaris bewaard in de afdeling). In het onderdeel concordans vindt men de concordantie met de oude nummers terug. Verder werden stukken uit de inventaris van DEPOORTERE R. (introduction par), *Inventaire des archives de la cour d'assises de Brabant (dossiers 1905-150 et registres 1834-1954). Versement de 1998* ([Rijksarchief te Brussel (Anderlecht)]. *Inventarissen*, 39), Bruxelles, 2000 (herdruk 2002) in deze inventaris toegevoegd. Er waren namelijk processen die thans verdeeld waren over de inventaris I 39 en de *voorlopige inventaris incivieken*. De verwijzing naar de oude nummers vindt men eveneens in de concordantietabel terug. Het leek ons beter om de processen 'incivieken' in één inventaris onder te brengen.

E. AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

Het betreft hier dossiers die zowel tot vrijspraken als tot veroordelingen leidden. Hoewel het volume van de dossiers soms zeer verschillend is naargelang de aard van de zaak, de duur van het onderzoek, het aantal verhoorde getuigen, het aantal ondervragingen van de verdachte en de staat waarin het dossier werd bewaard, bevatten de meeste dossiers de volgende stukken:

- een kaft van het parket met de klacht of aangifte en de stukken van het opsporingsonderzoek;
- een kaft met de stukken van het gerechtelijk onderzoek door de krijgsauditeur of een onderzoeksrechter (bevelschriften van deze magistraten, proces-verbalen van het verhoor van getuigen, van huiszoekingen of van plaatsbezoeken, rapporten van deskundigen);
- de overtuigingsstukken die niet werden vernietigd of niet werden teruggegeven aan hun eigenaars (brieven, boekhoudkundige stukken, foto's, drukwerken);
- een kaft met de stukken over de voorlopige hechtenis (aanhoudingsbevel, bevelschrift van de Raadkamer, verzoeken tot voorlopige invrijheidstelling, akten in hoger beroep, arresten van de Kamer van Inbeschuldigingstelling);
- eventueel één of meerdere dossiers van zaken die door een Rechtbank van eerste aanleg waren gewezen of van dossiers die eindigden op een klassering zonder gevolg of een buitenvervolginstelling
- een kaft met het arrest van verwijzing naar het Hof van Assisen, de akte van beschuldiging, het proces-verbaal van de ondervraging door de voorzitter van het Hof van Assisen, de lijst van de op te roepen getuigen, de dagvaarding en andere oproepingen van de getuigen om te verschijnen voor het Hof van Assisen, het proces-verbaal van de zittingen van het Hof van Assisen, een formulier met de vragen die gesteld zijn aan de jury en hun antwoord hierop met ja of neen;
- eventueel een kaft met de stukken van het cassatieberoep tegen het arrest van het Hof van Assisen (kopie van het arrest van het Hof van Assisen, de akte in cassatieberoep tegen dit arrest, de conclusies van de partijen voor het Hof van Cassatie, de datum en de aard van de beslissing van dat Hof);
- een kaft met een aantal vormelijke stukken.

De inventaris bevat voor elk dossier:

- de nummer in het fonds;
- de naam en de eerste voornaam van de beschuldigde, zijn beroep en zijn woonplaats;
- een omschrijving van het gepleegde misdrijf;
- de nummer en de datum van het arrest en de eventuele vindplaats van dit arrest, de hoofdstraf en de veroordeling tot een eventuele schadevergoeding, het eventuele cassatieberoep tegen het arrest van het Hof van Assisen en het resultaat ervan;
- de eventuele aanwezigheid van een zittingsverslag en de vindplaats hiervan;
- de taal van het dossier en het arrest.

V. VERWANT MATERIAAL

A. DOCUMENTEN MET EEN VERWANTE INHOUD

Het Rijksarchief te Brussel bewaart nog archief van het Hof van Assisen van Brabant. Op het moment dat deze inventaris gefinaliseerd wordt, bevinden deze zich in het Algemeen Rijksarchief 2. Het zijn de volgende bestanden:

- *Hof van assisen van Brabant en rechtsvoorlopers. Reeks I, 1794-1923*, 151 m.

I4 VAN MEERBEECK L., *Inventaire des archives des tribunaux criminels du département de la Dyle et de la cour d'assises du Brabant, 1794-1832*, Brussel, 2001;

T35 BOUMANS R., *Inventaire des archives de la cour d'assises du Brabant (août 1832-1915)*, Brussel, 2001;

T56 COSEMANS A., *Inventaire des archives des tribunaux criminels du département de la Dyle et de la cour d'assises du Brabant. Dossiers nos 1391-2369 (an III-1923)*, Brussel 2001 (voor de nummers 1391-2369). Verder bestaan er nog steekkaarten voor de nummers 1-1389, bewaard in de sectie.

- *Niet geklasseerde varia*, 0,3 m.

- *Dossiers 1905-1950 en registers 1834-1954*, 28,62 m.

I39. DEPOORTERE R. (introduction par), *Inventaire des archives de la cour d'assises de Brabant (dossiers 1905-150 et registres 1834-1954). Versement de 1998*, Bruxelles, 2000.

In het Rijksarchief te Beveren-Waas bevinden zich soortgelijke dossiers van de Hoven van Assisen van Antwerpen, van Oost-Vlaanderen en van West-Vlaanderen. De soortgelijke dossiers van het Hof van Assisen van West-Vlaanderen zijn te vinden via de inventaris van Isabel Rotthier, *Nadere toegang tot het archief van het Hof van Assisen van West-Vlaanderen en hun rechtsvoorgangers (1796-1960)*, Brussel, 2002, p. 886-906. De soortgelijke dossiers van de Hof van Assisen van Antwerpen zijn te vinden via de inventaris van Isabel Rotthier, *Nadere toegang tot het archief van het Hof van Assisen van Antwerpen en hun rechtsvoorgangers (1795-1811)*, Brussel, 2002. De soortgelijke dossiers van het Hof van Assisen van Oost-Vlaanderen zijn te vinden via een fichesysteem op microfilm dat bewaard wordt op het Rijksarchief te Beveren-Waas. De soortgelijke dossiers van het Hof van Assisen van Limburg bevinden zich nog in het archief van de correctionele rechtbank van Tongeren.

B. PUBLICATIES

1. Gedrukte akten van beschuldiging en verweerschriften volgens datum van proces³⁸

³⁸ De meeste van deze akten en verweerschriften zijn te vinden in de bibliotheek van het Algemeen Rijksarchief te Brussel.

- Assisenhof der provincie Brabant. Borms, August-Kamiel-Ghislain-Marie. Akte van beschuldiging, Brussel, 1919.*
- Cour d'Assises du Brabant. Affaire de "La Belgique". Acte d'accusation, Brussel, 1919.*
- Cour d'Assises du Brabant. Session d'octobre 1919. Procès de "La Belgique". Extraits signalés par le ministère public comme caractéristiques de la tendance de l'esprit de l'entreprise, Brussel, 1919.*
- Cour d'Assises du Brabant. Procès de "La Belgique". Mémoires présentés par les accusés, Brussel, 1919.*
- NYST R., Procès du journal "La Belgique". Compte rendu des débats, Brussel, 1919.*
- NYST R., Malgré tout! Complément et examen des débats du procès du journal "La Belgique", Brussel, 1920.*
- Cour d'Assises du Brabant. Affaire du "Bruxellois". Acte d'accusation, Brussel, 1919.*
- Cour d'Assises du Brabant. Session d'octobre 1919. Procès du "Bruxellois". Extraits signalés par le ministère public comme caractéristiques de la tendance de l'esprit de l'entreprise, Brussel, 1919.*
- Cour d'Assises du Brabant, session d'octobre 1919. Affaire de "L'Information". Acte d'accusation, Brussel, 1919.*
- Cour d'Assises du Brabant. Affaire Vogel. Acte d'accusation, Brussel, 1919.*
- Cour d'Assises du Brabant. Affaire Vogel. Acte d'accusation et réponse, Brussel, 1919.*
- Cour d'Assises du Brabant, session d'octobre 1919. Affaire Goffin et Chapeau. Acte d'accusation, Brussel, 1919.*
- Assisenhof der provincie Brabant. Tack, Pieter-Lodewijk. Lambrichts, Jacob-Hubertus, Verhees, Emiel-Hendrik. Vernieuwe, Telesphor-Eleutherius-Canutus-Juliaan-Agathe-Cornelius. Vanden Broeck, Frans-Cornelius-Josef. Dumon, Emiel-Eduard-Maria. Akte van beschuldiging, Brussel, 1920.*
- Assisenhof der provincie Brabant. Brulez, Ferdinandus-Franciscus. Brijs, Theophilus-Achilles. De Decker, Josuë. Heynderickx, Emilius-Maria-Josephus-Carolus. Heuvelmans, Josephus-Theodorus-Franciscus-Wilhelmina. Jonckx, Alphonsus-Theophilus-Maria. Meert, Leo-Maria-Josephus-Gislenus-Antonius. Akte van beschuldiging, Brussel, 1920.*
- Assisenhof der provincie Brabant. De Vreese, Willem-Lodewyk. De Clercq, René-Dédiré. De Keermaecker, Gaspar-Jozef. Van Roy, Cornelius-Maria-Alfons. Maesfranckx, Lodewyk. Planquaert, Maria-Hector-Hyppolite. Vlamynck, Albertus-Joannes. Depla, Alphonsus-Ludovicus. Martens, Adrien-Albert-Herman. Mommaerts Hendrik-David. von Ziegesar, Jozef-Leonardus. Faingnaert Arthur-Leopold. De Cneudt, Richard-Albert. Prenau, Stephanus-Lambertus. Akte van beschuldiging, Brussel, 1920.*
- Assisenhof der provincie Brabant. Borms, Carolus-Joannes-Gislanus-Maria. Brulez, Luciaan-Florimond-Cesar-Robert-Karel. Claus, Arthur. De Vriese, Carolus-Alphonsus-Camillus. Doussy, Gustaaf-Amandus-Leopoldus. Fornier, Alphonsus-Alexander. Godée-Molsbergen, Everhardus-Cornelius. Kimpe, Raymondus-Josephus-Petrus. Meert, Hippoliet-Alphonsus. Oboussier, Maximimiliaan-Hendrik. Picard, Antoon. Schoenfeld, Hendrik-Hermanus-Eugenius. Van Bockstaele, Emiel-Jozef-Ghislanus. Van den Branden, Ludovicus-Albertus-Maria. Akte van beschuldiging, Brussel, 1920.*
- Cour d'Assises du Brabant. Affaire Goffin et Chapeau. Acte d'accusation, Brussel, 1920.*
- Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Severeijns en Anderen. Akte van beschuldiging, Brussel, 1920.*

- Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Halsband en Anderen. Akte van beschuldiging, Brussel, 1920.
- Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Angermille en Anderen. Akte van beschuldiging, Brussel, 1920.
- Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Wannijn en Anderen. Akte van beschuldiging, Brussel, 1920.
- Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Everaerts en Anderen. Akte van beschuldiging, Brussel, 1920.
- Cour d'Assises de la province du Brabant. Affaire Lampert, Adolphe-Arsène. Acte d'accusation, Brussel, 1921.
- Cour d'Assises du Brabant. Affaire Struyven et autres. Acte d'accusation, Brussel, 1923.
- Cour d'Assises du Brabant. Affaire Claus. Acte de défense, Brussel, 1925.
2. Boeken en artikelen
- ANGERMILLE K., *De lotgevallen van een activist. Van Antwerpen naar Antwerpen*, Borgerhout, 1931.
- Les archives du Conseil de Flandre (Raad van Vlaanderen) publiées par la Ligue nationale pour l'unité*, Brussel, 1929.
- BACLIN G. en ROUSSEAUX X., *Les pratiques judiciaires*, in ROUSSEAUX X. en VAN YPERSELE L., *La patrie crie vengeance! La répression des inciviques belges au sortir de la guerre 1914-1918*, Brussel, 2008, p. 103-123.
- BAEYENS A., VANDEWEYER L. en DE WEVER B., Art. Angermille, Karel, in *Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse beweging*, Tielt, 1998, p. 294-295.
- BENOIDT P., *Recueil de législation pénale en matière de crimes et délits contre la sûreté de l'État*, Luik, 1919.
- BERNARD L., *La Cour militaire belge et l'espionnage au sortir de la Première guerre mondiale (1918-1920)*, Louvain-la-Neuve, Licentiaatsverhandeling, 2006.
- BOEL K., *Hippoliet Meert, taalkundige, flamingant, activist. Een vergeten maar groot Aalstenaar*, Aalst, 1983.
- Dr August Borms voor het gerecht, tweede uitgaaf vermeerderd en vervolledigd met de nageschiedenis, schrikbewind, amnestieakte, Dr. Borms naar 't parlement, zijn verheerlijking, alsmede talrijke foto's*, Antwerpen, 1929.
- Het doodvonnis van Borms. Het proces*, Antwerpen, s.d.
- BUNING L., *Nieuw licht op het Brussels activisme*, in *Wetenschappelijke tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse Beweging*, 38 (1979), p. 91-120.
- DE BROUWER J., *'De guerre las? Les brasseurs bruxellois devant la justice (1923)*, in ROUSSEAUX X., en VAN YPERSELE L. (ed.), *La patrie crie vengeance! La répression des "inciviques" Belges au sortir de la guerre 1914-1918*, Brussel, 2008, p. 311-344.
- DAUTRICOURT J., *L'article 115 du Code pénal et la répression de la collaboration économique. Etude révisée et complétée d'après l'arrêté-loi du 25 mai 1945 précisant l'application de 'alinea 4 de l'article 115 du Code pénal, en cas d'occupation ennemie et d'après la juris-prudence actuelle*, Brussel, 1945.
- DECKERS M., *Van verraders tot martelaars. De strafrechtelijke repressie van het activisme (1918-1921)*, Leuven, licentiaatsverhandeling, 1998.

- DECKERS M., *De strafrechtelijke vervolging van het aktivisme. Deel I: Het wettelijke kader, in Wetenschappelijke tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse Beweging*, 61 (2002), p. 156-178.
- DECKERS M., *De strafrechtelijke vervolging van het aktivisme. Deel II: De maatschappelijke in-vloed, in Wetenschappelijke tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse Beweging*, 61 (2002), p. 191-211.
- DECKERS M., *De strafrechtelijke vervolging van het aktivisme. Deel III: De omvang. Besluiten, in Wetenschappelijke tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse Beweging*, 62 (2003), p. 22-31.
- DEJONGH C. en YSEUX V. (ed.), *Le droit et la guerre. Législation, doctrine et jurisprudence belges en matière de droit pénal militaire*, Parijs, 3 delen, 1917-1919.
- DE METSENAERE M., Art. Jossen, Maurits (eigenlijk Marie H.N.M.)', in: *Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*, Tielt, 1998, p. 1595-1596.
- DE LICHTERVELDE L., *La législation sur l'état de guerre et sur l'état de siège*, in DEJONGH C. en YSEUX V. (ed.), *Le droit de la guerre. Législation, doctrine et jurisprudence belges en matière de droit pénal militaire*, Parijs, 1, 1918, p. 30-48.
- DEPOORTERE R., *La juridiction militaire en Belgique, 1776-1998. Compétences et organisation, production et conservation des archives (Miscellanea Archivistica Studia, 115)*, Brussel, 1999.
- DEPOORTERE R., (introduction par), *Inventaire des archives de la Cour d'Assises du Brabant (dossiers 1905-1950 et registres 1838-1954) ([Rijksarchief te Brussel (Anderlecht)]. Inventarissen, 39)*, Brussel, 2000 (herdruk in 2002).
- DEPREZ A., *Espionage*, in DEJONGH C. en YSEUX V. (ed.), *Le droit et la guerre. Législation, doctrine et jurisprudence belges en matière de droit pénal militaire*, Parijs, 1, 1917, p. 369-372 en 3, 1919, 223-237.
- DE RYCKERE R., *L'esprit de lucre*, in *La Belgique judiciaire*, 77 (1919), kol. 1009-1021.
- DE RYCKERE R., *Les ennemis de l'État*, in *La Belgique judiciaire*, 77 (1919), kol. 1073-1094.
- DE RYCKERE R., *Armes ou munitions*, in *La Belgique judiciaire*, 77 (1919), kol. 1105-1127.
- DE RYCKERE R., *Soldats, hommes*, in *La Belgique judiciaire*, 78 (1920), kol.65-80
- DE RYCKERE R., *La contrainte moral et l'état de nécessité*, in *La Belgique judiciaire*, 78 (1920), kol. 89-95.
- DE RYCKERE R., *Conditions générales de l'infraction prévue par l'article 115, alinea 4 du Code pénal*, in *La Belgique judiciaire*, 78 (1920), kol. 161-182.
- DE RYCKERE R., *L'application de l'article 115 du Code pénal aux étrangers*, in *La Belgique judiciaire*, 78 (1920), kol.377-404.
- DE RYCKERE R., *Article 77 du Code pénal de 1810; article 115 du Code pénal de 1867*, in *La Belgique judiciaire*, 78 (1920), kol.537-551.
- DE RYCKERE R., *Les attentats et les complots sous l'occupation*, in *Revue de droit pénal et de criminologie*, 1920, p. 385-418.
- DE RYCKERE R., *Les attentats et les complots contre la forme du gouvernement*, in *Revue de droit belge*, (1921-1925), p. 123-218.
- DE RYCKERE R., *Les secours aux ennemis de l'état et le crime de trahison*, Brussel, 1945.

- DURNEZ G., *Repressie na de Eerste Wereldoorlog*, in *Encyclopedie van de Vlaamse beweging*, Tielt, 1973, p. 1314-1317.
- FAINGNAERT A.L., *Verraad of zelfverdediging? Bijdragen tot de geschiedenis van den strijd voor de zelfstandigheid van Vlaanderen tijdens den oorlog van 1914-1918*, Kapellen, 1932.
- F[ETTWEIS]A., *Le trafic avec l'ennemi et l'article 115 du Code pénal*, in *La Belgique judiciaire*, 77 (1919), kol.825-832.
- A. Fettweis, *Dol spécial et dol général dans l'article 115*, in *Journal des tribunaux*, 36 (1921), p. 117-124 en 149-156.
- G., *Des fournitures à l'ennemi (Art. 115 C. Pén)*, in *La Belgique judiciaire*, 77 (1919), kol. 1068-1072.
- GILLISSEN J., *La collaboration avec l'ennemi, notion à contenu variable*, in PERELMAN en VANDER ELST R. (ed.), *Les notions à contenu variable en droit*, Brussel, 1984, p. 297-327.
- GILLISSEN J., *La juridiction militaire belge de 1830 à nos jours*, in *Actes du colloque d'histoire militaire belge (1830-1980)*, Brussel, 1981, p. 467-489.
- GOEDSEELS J., *Des crimes et délits contre la sûreté extérieure de l'État*, in DEJONGH C. en YSEUX V. (ed.), *Le droit et la guerre. Législation, doctrine et jurisprudence belges en matière de droit pénal militaire*, 1, 1917, p. 62-76.
- HULPIAU K., *Dichter René De Clercq als flamingant. Voor de Eerste Wereldoorlog. De geleidelijke bewustwording*, in *Wetenschappelijke tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse Beweging*, 41 (1982), p. 212-225.
- HULPIAU K., *Dichter René De Clercq als flamingant. Ontwikkeling naar het activisme tijdens het eerste oorlogsjaar*, in *Wetenschappelijke tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse Beweging*, 42 (1983), p. 83-96.
- HULPIAU K., *Dichter René de Clercq als flamingant. Voor Vlaanderen en Groot-Nederland*, in *Wetenschappelijke tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse Beweging*, 42 (1983), p. 236-247.
- HULPIAU K., *Dichter René De Clercq als flamingant. Na de oorlog in Nederland*, in *Wetenschappelijke tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse Beweging*, 43 (1984), p. 89-102.
- JONCKX A., *Belgica juris contemptrix*, Antwerpen, 1932.
- HUWART C., DE DECKER C., *Un proces... 1918-1934*, Luik, 1991.
- JOTTRAND M.B., *Le pouvoir judiciaire et l'activisme séparatiste. Discours prononcé. Cour d'appel de Bruxelles, à l'audience solennelle du 4 décembre 1918*, Brussel, 1918.
- LEMOINE T., *L'émergence d'une vision stéréotype de l'incivisme à travers les archives de l'Auditorat militaire (1914-1919)*, in ROUSSEAU X. en VAN YPERSELE L. (ed.), *La patrie crie vengeance! La répression des «inciviques» belges au sortir de la Grande Guerre 1914-1918*, Brussel, 2008, p. 175-194.
- MAES J., *Het Belgisch Militair gerecht tijdens de Eerste Wereldoorlog. Een portret van de ge-executeerden*, in *Bijdragen tot de eigentijdse geschiedenis*, 16, 2005, p. 197-235.
- MAES P., Victor "Zeger" Lambrecht, een Vlaams aktivist uit Oostrozebeke, in *De Roede van Tielt*, 19 (1984), 158-160.

- MIGNOT M., *La répression de l'incivisme après la première guerre mondiale à travers la presse francophone bruxelloise*, Louvain-la-Neuve, licentiaatsverhandeling, 2002.
- MUNAUT J., *Au sortir de la guerre: une expérience aguë. Au lendemain de l'armistice, la Belgique et ses Hommes. Etude à travers la presse belge de novembre 1918 à décembre 1920*, Louvain-la-Neuve, licentiaatsverhandeling, 2001.
- RO TSAERT K., 'De omstreden dokter Emile Dumon', in *Het Brugs Ommeland*, 24 (1984), p. 88-92.
- ROUSSEAUX X. en VAN YPERSELE L., *La répression de "l'incivisme" en Belgique au travers la presse bruxelloise francophone et des procès de la Cour d'Assises de Brabant (1918-1922)*, in VAN YPERSELE L. (ed.), *Imaginaires de guerre. L'histoire entre mythe et réalité. Actes du colloque*, Louvain-la-Neuve, 3-5 mai 2001, Louvain-la-Neuve, 2003, p. 253-302.
- ROUSSEAUX X. en VAN YPERSELE L., *Pratiques et représentations de l'"incivisme" en Belgique après la Première Guerre mondiale*, in *Une guerre totale? La Belgique dans la Première Guerre mondiale. Nouvelles tendances de la recherche historique. Actes du Colloque in-ternational organisé à l'ULB du 15 au 17 janvier 2003*, Brussel, 2005, p. 453-481.
- SASSERATH S., *La défense des prévenus du crime de trahison*, in *Revue de droit pénal et de criminologie*, 1920, p. 3-9.
- SCHEPENS L., Art. *Activisme*, in *Encyclopedie van de Vlaamse beweging*, Tielt, 1975, p. 54-65.
- STRAETMANS G., *Aperçu sur l'activisme. Discours prononcé par M. l'avocat général Straet-mans, à l'audience solennelle de rentrée du 1er octobre 1920, Cour d'appel de Bruxelles*, in *Journal des tribunaux*, 35 (1920), p. 513-528 en p. 537-540.
- VAN ACKER D., *Het activistisch avontuur*, Gent, 1991.
- VAN CAMPENHOUT N., *Karel Heynderickx (1875-1962). Een biografische schets*, Leuven, licentiaatsverhandeling, 1979.
- VAN DER FRAENEN J., *Voor den kop geschoten. Executies van Belgische spionnen door de Duitse bezetter (1914-1918)*, Roeselare, 2009.
- VANDEWEYER L., Art. *Borms, August*, in *Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*, Tielt, 1998, p. 559-563.
- VANDEWEYER L., Art. *Repressie. Na de Eerste Wereldoorlog*, in *Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*, Tielt, 1998, p. 2584-2588.
- VAN EVERBROECK C., *L'activisme entre condamnation et réhabilitation. Influence de l'activisme et des activistes sur le développement du nationalisme flamand dans l'entre-deux-guerres, Contribution à l'histoire du nationalisme flamand*, Brussel, doctoraatsproefschrift, 1998.
- VAN EVERBROECK C., *L'activisme entre condamnation et réhabilitation*, in *Une guerre totale? La Belgique dans la Première Guerre mondiale. Nouvelles tendances de la recherche his-torique. Actes du Colloque international organisé à l'ULB du 15 au 17 janvier 2003*, Brussel, 2005, p. 481-493.
- VAN EVERBROECK C., *August Borms: zijn leven, zijn oorlogen, zijn dood. De biografie*, Antwerpen, 2005.
- VAN EVERBROECK C. en VAN YPERSELE L., *Les Aktivistes et autres Flamingoboches...*, in ROUSSEAUX X. en VAN YPERSELE L. (ed.), *La patrie crie*

- vengeance! La repression des «inciviques» belges au sortir de la Grande Guerre 1914-1918*, Brussel, 2008, p. 209-232.
- VAN EVERBROECK C., *L'affaire Borms*, in ROUSSEAUX X. en VAN YPERSELE L. (ed.), *La patrie crie vengeance! La repression des «inciviques» belges au sortir de la Grande Guerre 1914-1918*, Brussel, 2008, p. 243-252.
- VAN GINDERACHTER, *Sanctions pénales du trafic avec l'ennemi en pays occupé*, Mont-Saint-Amand, 1919.
- VAN HERREWEGHEN A., *Bijdragen tot de studie van het Vlaamse aktivisme 2: Aktivisme in Brussel 1914-1918*, Leuven, licentiaatsverhandeling, 1972.
- VAN HERREWEGHEN A., *De "Gazet van Brussel". 1914-1918*, in *De Vlaamse beweging tijdens de eerste wereldoorlog. Mededelingen van het colloquium ingericht te Leuven op 15 en 16 november 1974 door de afdeling geschiedenis van de 19de en 20ste eeuw. Departement Geschiedenis - Katholieke Universiteit Leuven*, Leuven, 1974, p. 72-81.
- VAN YPERSELE L., *La figure de l'incivique ou la trahison de la Patrie*, in ROUSSEAUX X. en VAN YPERSELE L. (ed.), *La patrie crie vengeance! La repression des «inciviques» belges au sortir de la Grande Guerre 1914-1918*, Brussel, 2008, p. 195-207.
- VAN YPERSELE L., *L'infame espion à la solde de l'occupant ou la trahison de l'âme belge*, in ROUSSEAUX X. en VAN YPERSELE L. (ed.), *La patrie crie vengeance! La repression des «inciviques» belges au sortir de la Grande Guerre 1914-1918*, Brussel, 2008, p. 233-239.
- VAN YPERSELE L. en DEBRUYNE E., *De la guerre de l'ombre aux ombres de la guerre. L'espionnage en Belgique durant la guerre 1914-1918. Histoire et mémoire*, Brussel, 2004.
- WILS L., *Flamenpolitik en aktivisme. Vlaanderen tegenover België in de Eerste Wereldoorlog*, Leuven, 1974.

VI. BESCHRIJVINGSBEHEER

De beschrijving van de procesdossiers in de huidige inventaris werden gemaakt door Jos Monballyu in 2009. Het schrijven van de inleiding, het opstellen van de concordans en de indices, en tenslotte de materiële verpakking van de dossiers gebeurden in februari 2010.

INVENTARIS

1. Claeyns, Joseph, °Kanegem op 17 mei 1879, slager uit Sint-Gillis
 - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
 - Arrest nr. 43/1919 van 7 november 1919 op tegenspraak: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting en 10 jaar ontzetting - Arrest nr. 50/1919 van 13 november 1919 op tegenspraak: schadevergoeding van 1.293.000 frank voor de Belgische Staat - Cassatie tegen arrest nr. 50/1919 afgewezen op 3 februari 1920
 - Taal: Frans
 - In bijlage: dossier Mengal, Pierre, °Noiseux, 9 oktober 1867, paardenkoopman uit Kuregem - Schlesinger, Jean-Louis, °Parijs, 16 oktober 1895, zonder beroep uit Sint-Joost-ten-Node (notitie 10.806/1919) - Hulp aan de vijand door het leveren van vlees (artikel 115, lid 4 Sw.).

1 pak

2. Ricour, Jean-François, °Herfelingen op 23 mei 1864, arbeider uit Quenast
 - Verschaffen van hulp aan de vijand door het ronselen van arbeiders voor de steengroeve van Quenast (artikel 115, lid 4 Sw.)
 - Arrest nr. 52/1919 van 19 november 1919 op tegenspraak: 5 jaar gewone hechtenis en 10 jaar ontzetting
 - Taal: Frans.

1 pak

- 3-4. Vogel, Henri-Wilhelm, °Dattinfieldt (Duitsland) op 31 januari 1867, wisselagent uit Schaarbeek, uitgever-auteur van “La Revue internationale de la politique économique et de finances”
 - Activisme door het publiceren van de Duitsgezinde “La Revue internationale de la politique économique et de finances” (artikel 115, lid 5, 117 en 118bis Sw.)
 - Arrest nr. 54/1919 van 24 november 1919 op tegenspraak: 1° vrijspraak voor artikel 115, lid 5 en 117 Sw en 2° 20 jaar dwangarbeid, afzetting, levenslange ontzetting en confiscatie van de nummers en overdrukken van de “Revue internationale” voor 118bis Sw. - Arrest nr. 55/1919 van 24 november 1919 op tegenspraak: schadevergoeding van 250.000 frank voor de Belgische Staat - Cassatie tegen arrest nr. 55/1919 afgewezen op 10 februari 1920 (Pasicrisie, 1920, I, 55-56)
 - Zittingsverslagen 1919-1923 (Hof van Assisen van Brabant, Register 369): op datum van 20 november 1919-24 november 1919
 - Taal: Frans.

2 pakken

3. Deel 1.
4. Deel 2.

5. Debienne, Léon, °Waver op 18 juni 1893, slager uit Nethen
 - 1° Verschaffen van hulp aan de vijand door het innen van geldboeten (artikel 115, lid 4 Sw.), 2° Activisme (artikel 118bis Sw.) en 3° Medewerking aan onrechtmatige inbeslagname van runderen in Duisburg, Neerijse, Blanden,

- Meldert en Bierbeek (artikel 4 van de besluitwet van 31 mei 1917)
- Arrest nr. 57/1919 van 25 november 1919 op tegenspraak: 7 jaar gevangenis voor 1° en 3° en vrijspraak voor 2° - Eerherstel op 22 maart 1945
- Taal: Frans. 1 pak
6. Denayer, Laurent, °Sint-Genesius-Rode op 20 april 1866, bediende uit Anderlecht
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het slopen van fabrieken (115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 62/1919 van 27 november 1919 op tegenspraak: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting - Cassatie tegen arrest nr. 62/1919 afgewezen op 27 januari 1920
- Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 27 november 1919
- Taal: Frans. 1 pak
7. Jacobs, Hendrik, °Schaarbeek op 5 juli 1875, algemeen bestuurder in het Vlaams bestuur van Zeewezen, Posterij en Telegrafie te Schaarbeek
- Activisme (1° 115, lid 5 en 2° 118bis Sw.)
- Arrest nr. 72/1919 van 10 december 1919 op tegenspraak: één jaar gevangenis voor 1° en vrijspraak voor 2°
- Taal: Nederlands. 1 pak
8. Hutschler, Rodolphe, °Hees (Nederland) op 7 januari 1880, handelaar uit Elsene
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van levensmiddelen en zink (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 9/1920 van 22 januari 1920 op tegenspraak: 5 jaar buitengewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting - Cassatie tegen arrest nr. 9/1920 afgewezen op 9 maart 1920
- Taal: Frans. 1 pak
9. 1° Wauthoz, Henri, °Brussel op 8 juni 1873, journalist uit Etterbeek;
2° De Booy, Alphonse, °s-Hertogenbosch op 15 september 1851, rentenier uit Brussel;
3° Hiroux, Joseph, °Edingen op 23 augustus 1877, journalist uit Brussel
- Activisme door het openhouden van het Belgisch-Hollands agentschap dat Duitsgezinde berichten publiceerd (artikel 115, lid 5 en 118bis Sw.)
- Wauthoz: arrest nr. 22/1920 van 21 februari 1920 op tegenspraak: 5 jaar gevangenis en 10 jaar ontzetting voor medeplichtigheid aan een inbreuk op artikel 115, lid 5 en 118bis Sw.) Cassatie tegen arrest nr. 22/1920 afgewezen op 4 mei 1920 - Arrest nr. 23/1920 van 21 februari 1920 op tegenspraak: schadevergoeding van 10.000 frank voor de Belgische Staat. - Cassatie tegen arrest nr. 23/1920 afgewezen op 22 augustus 1920
- De Booy: arrest nr. 24/1920 van 21 februari 1920 bij weerspanningheid aan de wet: levenslange hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 6.000.000 frank voor de Belgische Staat
- Hiroux: arrest nr. 24/1920 van 21 februari 1920 bij weerspanningheid aan de wet: levenslange hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 100.000 frank voor de Belgische Staat
- Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 19-21 februari 1920
- Taal: Frans. 1 pak

- 10-11 1° De Vreese, Willem, °Gent op 19 januari 1869, hoogleraar Universiteit Gent uit Gent;
- 2° De Clercq, René, °Deerlijk op 14 november 1877, ambtenaar, conservator museum Wiertz Brussel uit Elsene;
- 3° De Keersmaecker, Jozef (Gaspar-Jozef), °Antwerpen, 13 mei 1860, arts, hoogleraar Universiteit Gent uit Antwerpen;
- 4° Van Roy, Alfons (Cornelius, Maria, Alfons, Rosa), °Asper, 11 juni 1882, advocaat Hof van Beroep Gent, hoogleraar Universiteit Gent uit Gent;
- 5° Maesfranckx, Lodewijk °Sint-Gillis op 2 oktober 1873, bestuurder verzekeringsmaatschappij uit Ganshoren;
- 6° Plancquaert, Hector (Maria, Hector, Hyppoliet), °Wortegem op 21 december 1863, advocaat uit Gent;
- 7° Vlamynck, Albert (Albertus-Joannes-Jozef), °Gistel op 21 februari 1886, adjunct-archivaris Rijksarchief te Gent, docent geschiedenis Universiteit Gent uit Gent;
- 8° Depla, Alfons (Alphonsus-Ludovicus), °Ruddervoorde op 16 juni 1860, arts uit Kortrijk;
- 9° Martens, Adriaan (Adrien-Albert-Herman), °Bocholt op 8 juni 1855, arts in Gent, hoogleraar interne ziekteleer Universiteit Gent uit Gent;
- 10° Mommaerts, Hendrik, °Leuven op 17 oktober 1886, melkerijbestuurder uit Broechem;
- 11° von Ziegesar, Jozef-Leonardus, °Sint-Jans-Molenbeek op 7 november 1884, leraar atheneum Brussel, bestuurder Vlaams ministerie van Wetenschappen en Kunsten uit Sint-Joost-ten-Node;
- 12° Faingnaert, Arthur-Leopold, °Sint-Maartens-Lierde op 4 januari 1883, kleermaker uit Schaarbeek;
- 13° De Cneudt, Richard-Albert, °Gent op 24 september 1877, bediende, directeur Vlaams ministerie van Wetenschappen en Kunsten uit Schaarbeek;
- 14° Prenau, Steven, °Aalst (bij Sint-Truiden) op 2 september 1866, onderwijzer, afdelingshoofd Vlaams ministerie van Wetenschappen en Kunsten uit Elsene;
- 1° Activisme ondermeer door lidmaatschap van de tweede Raad van Vlaanderen (artikel 104-105, 109-110, 115, lid 5, 117, 118bis Sw) en 2° het verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op een Duitse oorlogslening (artikel 115, lid 4 Sw.: alleen von Ziegesar)
- Arrest nr. 51/1920 van 17 april 1920 bij weerspanningheid aan de wet: De Vreese: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; De Clercq: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; De Keersmaecker: levenslange hechtenis, levenslange ontzetting en afzetting; Van Roy: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Maesfranckx: 20 jaar hechtenis, 20 jaar ontzetting en afzetting; Planquaert: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Vlamynck: levenslange hechtenis, levenslange ontzetting en afzetting; Depla: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Martens: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Mommaerts: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Von Ziegesar: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Faingnaert: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; De Cneudt: doodstraf levenslange hechtenis, levenslange ontzetting en afzetting; Prenau: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; allen samen een schadevergoeding van 300.000 frank voor de Belgische Staat
- Taal: Nederlands. 2 pakken

10. Deel 1.
11. Deel 2.
12. Brans, Anna, Marie, Régine, weduwe Jules Dubouays de Couesbouc, °Sint-Jans-Molenbeek, 10 augustus 1879, handelaarster in vleesconserven uit Laken
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het inschrijven op diverse oorlogsleningen (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 70/1920 van 28 mei 1920 op tegenspraak: 3 jaar gevangenis, 1000 frank boete en ontzetting voor 10 jaar
- Taal: Frans. 1 pak
13. Steltenkamp, Joseph, °Luik op 9 februari 1883, industrieel uit Schaarbeek
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van metaalwaren (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 74/1920 van 9 juni 1920 op tegenspraak: 5 jaar gevangenis en 1.000 frank boete - Cassatie tegen arrest nr. 74/1920 afgewezen op 20 juli 1920
- Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 8-9 juni 1920
- Taal: Frans. 1 pak
14. Steurs, Jean, °Mechelen op 10 juni 1886, industrieel uit Vilvoorde
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van treinmateriaal (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 89/1920 van 19 juli 1920 op tegenspraak: 1 jaar gevangenis en 1000 frank boete, 10 jaar afzetting en schadevergoeding van 80.000 frank voor de Belgische Staat
- Taal: Frans. 1 pak
15. Weinhausen, Albert, °Anderlecht op 8 februari 1888, vetsmelter uit Anderlecht
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van verwerkt slachtvet (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 91/1920 van 24 juli 1920 op tegenspraak: 15 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 661.518 frank voor Belgische staat - Cassatie tegen arrest nr. 91/1920 afgewezen op 24 september 1920
- Taal: Frans. 1 pak
16. Weuthen, Max, °Brussel, 23 januari 1883, handelsbediende, zonder woonplaats
- Spionage door het in dienst treden bij de Duitse geheime politie (artikel 116 Sw.)
- Arrest nr. 97/1920 van 8 oktober 1920 bij weerspanning aan de wet: doodstraf, afzetting en levenslange ontzetting
- Taal: Frans. 1 pak
17. Rautenberg, Willem, °Vilvoorde op 4 november 1885, bediende uit Vilvoorde
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van metaalwaren (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 106/1920 op 26 oktober 1920 bij weerspanning aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting
- Taal: Frans. 1 pak
18. Meessen, Aloïs, Wilhelm °Ehrenfeld (Pruisen) op 3 februari 1865, arts uit Etterbeek

- Verschaffen van hulp aan de vijand door het zich ten dienste stellen als arts (artikel 115, lid 4 Sw.)
 - Arrest nr. 106/1920 van 26 oktober 1920 bij weerspanningheid aan de wet: 5 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting
 - Taal: Frans. 1 pak
19. Jambers, Caroline, °Vilvoorde op 18 augustus 1880, boekhoudster uit Brussel
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op een Duitse oorlogslening (artikel 115, lid 4 Sw.)
 - Arrest nr. 108/1920 van 18 december 1920 bij weerspanningheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting
 - Taal: Frans. 1 pak
20. Van Wetteren, Jozef, °Antwerpen op 4 mei 1891, griffierklerk uit Elsene
- Activisme (artikel 118bis Sw.)
 - Arrest nr. 1/1921 van 17 januari 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 5 jaar opsluiting en 10 jaar ontzetting (Register 363, nr. 1)
 - Taal: Nederlands. 1 pak
21. Cohn, Siegfried, °Lippstadt (Duitsland) op 26 februari 1879, pelshandelaar uit Vorst
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van runderen en vleeswaren (artikel 115, lid 4 en 117 Sw)
 - Arrest nr. 16/1921 van 5 februari 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting (Register 363, nr. 16)
 - Taal: Frans. 1 pak
22. Wauters, Victor, °Rosoux-Gremnick op 24 augustus 1878, handelsbediende uit Elsene
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van gerookt vlees en andere levensmiddelen (artikel 115, lid 4 Sw.)
 - Arrest nr. 13/1921 van 9 februari 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 12 jaar gewone hechtenis, levenslange ontzetting, afzetting en schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische Staat (Hof van Assisen van Brabant, Register 363, nr. 13)
 - Taal: Frans. 1 pak
23. Thirion, Charles, °Walshoutem op 29 maart 1870, slager uit Elsene
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees (artikel 115, lid 4 Sw.)
 - Arrest nr. 14/1921 van 9 februari 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 500.000 frank voor de Belgische Staat (Register 363, nr. 14)
 - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 9 februari 1921
 - Taal: Frans. 1 pak
24. Van den Driessche, Yvon, °Sint-Joost-ten-Node op 1 mei 1854, gewezen advocaat Hof van Beroep Brussel uit Sint-Gillis
- Activisme (artikel 118bis Sw.)
 - Arrest nr. 21/1921 van 15 maart 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 15 jaar dwangarbeid, afzetting en levenslange ontzetting (Hof van Assisen van Brabant,

- Register 363, nr. 21)
- Taal: Nederlands. 1 pak
25. Middeldorf, Adolphe, °Reichenborg, 28 januari 1872 rentenier uit Ukkel
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het inschrijven op diverse oorlogsleningen (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 22/1921 van 16 maart 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 3 jaar gevangenis (Register 363, nr. 22)
- Taal: Frans. 1 pak
26. Walravens, Victor, °Sint-Pieters-Leeuw op 16 juli 1868, vleesversnijder-slager uit Tervuren
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 30/1921 van 7 mei 1921 op tegenspraak: 1 jaar gevangenis, 10 jaar ontzetting (Register 363, nr. 30).- Arrest nr. 47/1921 van 2 juni 1921: schadevergoeding van 50.000 frank aan Belgische staat (Register 363, nr. 47)
- Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 6-7 mei 1921
- Taal: Frans. 1 pak
- 27-28. Schoofs, Gaston, °Borgerhout op 14 maart 1899, student uit Berchem
- Spionage door het uithoren en verklikken van gevangenen (artikel 116 Sw.)
- Arrest nr. 39/1921 van 19 mei 1921 op tegenspraak: vrijspraak (Register 363, nr. 39) - arrest na cassatie van arrest van Hof van Assisen van Antwerpen op 29 april 1920 in de zaak Robert Boufflers, Alfons Verrezen, Gaston Schoofs, Frans Verswijfelen en Jozef Van Goubergen
- Taal: Nederlands
- In bijlage dossier Boufflers-Verrezen-Schoofs-Verswijfelen en Van Goubergen voor Hof van Assisen van Antwerpen (arrest van 29 april 1920). 2 pakken
27. Deel 1.
28. Deel 2.
29. Lion, Isidoor, °Steenbergen (Holland) op 23 februari 1879, vleeshandelaar uit Schaarbeek
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees (115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 33/1921 van 20 mei 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting (Register 363, nr. 33)
- Taal: Nederlands. 1 pak
30. Boegaerts, Ferdinand, °Tienen, 17 juli 1869, gewezen advocaat, uit Brussel
- 1° Verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op een Duitse oorlogslening (artikel 115, §3 Sw.), 2° Activisme (artikel 118bis Sw.) en 3° Verklikking (artikel 121bis §2 Sw.)
- Arrest nr. 34/1921 van 20 mei 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting voor 1°, 2° en 3° (Register 363, nr. 34)
- Taal: Nederlands. 1 pak
31. Kaliski, David, °Warschau, 8 maart 1891, lingeriehandelaar, uit Ukkel
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op Duitse oorlogsleningen (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 31/1921 van 24 mei 1921 op tegenspraak: 5 jaar gewone hechtenis,

- afzetting en levenslange ontzetting (Register 363, nr. 31)
- Taal: Frans. 1 pak
32. Preyer, Paul, °Schaarbeek op 9 april 1893, handelaar in ijzerwaren uit Sint-Joosten-Node
- Spionage door het in dienst treden bij de Duitse geheime politie (artikel 116 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 32/1921 van 24 mei 1921 bij weerspanningheid aan de wet: levenslange hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting (Register 363, nr. 32)
- Taal: Frans. 1 pak
33. 1° Callens, Richard, °Kortrijk, 31 juli 1881, vlasfabrikant uit Kortrijk;
2° De Ruyter, Frans, °Sint-Niklaas, 3 december 1867, kandidaat-notaris uit Sint-Joris-Winge
- Activisme ondermeer door lidmaatschap van de Raad van Vlaanderen (artikel 104-105, 109-110, 115, lid 5 en 118bis Sw.)
- Arrest nr. 63/1921 van 7 juli 1921 op tegenspraak: Callens: 16 maanden gevangenis, 10 jaar ontzetting en afzetting; De Ruyter: 3 jaar gevangenis, 10 jaar ontzetting en afzetting (Register 363, nr. 63) - Arrest nr. 64/1921 van 8 juli 1921 op tegenspraak: Callens een schadevergoeding van 2.000 frank voor de Belgische Staat en De Ruyter een schadevergoeding van 18.000 frank voor de Belgische Staat (Register 363, nr. 64) - Cassatie door De Ruyter tegen arrest nr. 64/1921 afgewezen op 23 september 1921
- Deruyter was voor diezelfde feiten al eerder op 19 juni 1920 bij weerspanningheid aan de wet veroordeeld tot 20 jaar hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting en, samen met 5 andere personen, tot een schadevergoeding van 200.000 frank voor de Belgische staat (arrest nr. 77/1920). Callens was voor diezelfde feiten al op 17 juli 1920 bij weerspanningheid aan de wet veroordeeld tot 10 jaar hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting en, samen met 8 andere personen, tot een schadevergoeding van 200.000 voor de Belgische Staat (arrest nr. 88/1920)
- Taal: Nederlands. 1 pak
34. D'Haeyere, Claire, °Tourcoing op 24 februari 1893, handelsbediende uit Elsene
- Spionage door het in dienst treden bij de Duitse geheime politie (artikel 116, 117 en 120bis Sw.)
- Arrest nr. 70/1921 van 14 juli 1921 op tegenspraak: vrijspraak (Register 363, nr. 70)
- Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 14 juli 1921
- Taal: Frans. 1 pak
35. Ledel, Louis, °Gilze in Ryen (Nederland) op 30 september 1883, handelsvertegenwoordiger uit Vorst
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van lederwaren (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 71/1921 van 25 juli 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 2.000.000 frank voor Belgische staat (Register 363, nr. 71)
- Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 25 juli 1921
- Taal: Frans. 1 pak

36. 1° Boonen, Frans, °Deurne op 3 mei 1855, veehandelaar uit Schaffen;
2° Boonen, Karel, °Schaffen op 7 maart 1887, paardenhandelaar uit Anderlecht;
3° Boonen, Lodewijk, °Sint-Joost-ten-Node op 6 november 1879, veehandelaar uit Sint-Jans-Molenbeek;
4° Baplu, Jozef, °Sint-Joost-ten-Node op 26 september 1888, veehandelaar uit Brussel
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees, runderen en paarden (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 73/1921 van 26 juli 1921 bij weerspanningheid aan de wet: elk 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, 10 jaar ontzetting en samen een schadevergoeding van 2.000.000 frank voor de Belgische staat - Eerherstel Baplu op 25 september 1947 (Register 363, nr. 73)
- Taal: Nederlands. 1 pak.
37. Alcalai, Jules, °Constantinopel op 17 juli 1881, handelaar in voedingswaren uit Sint-Joost-ten-Node
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van voedingswaren (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 77/1921 van 31 oktober 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting (Register 363, nr. 77)
- Taal: Frans
- Vroeger dossiernummer: voorlopige inventaris incivieken, 17. 1 pak
38. Selleslagh, Jean-Baptiste, °Kappelle-op-den-Bos op 30 oktober 1876, keurslager uit Sint-Gillis
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 81/1921 van 8 november 1921 op tegenspraak: 3 jaar gevangenis, 5 jaar ontzetting en schadevergoeding van 200.000 frank voor Belgische staat (Register 363, nr. 81) - Cassatie tegen arrest nr. 81/1921 afgewezen op 23 januari 1922
- Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 8 november 1921
- Taal: Frans. 1 pak
39. Vermander, Edmond, °Overijssel op 23 februari 1876, slager uit Etterbeek
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 91/1921 van 26 november 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting - Arrest nr. 95/1921 van 5 december 1921: schadevergoeding van 1.200.000 frank voor Belgische staat (Register 363, nr. 91) - Cassatie tegen arrest nr. 95/1921 door Elodie Demol, echtgenote Edmond Vermander, afgewezen op 27 november 1922
- Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 26 november 1921
Taal: Frans. 1 pak
40. Vetter, Frédéric, °Barmen (Duitsland) op 13 oktober 1874, oliehandelaar uit Laken
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op Duitse oorlogsleningen (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 92/1921 van 26 november 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 10

- jaar gewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische staat (Register 363, nr. 92)
- Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 26 november 1921
- Taal: Frans. 1 pak
41. Wolff, Robert, °Berlijn op 7 april 1869, handelagent uit Elsene
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op Duitse oorlogsleningen (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 93/1921 van 26 november 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 5 jaar gewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 10.000 frank voor de Belgische staat (Register 363, nr. 93)
- Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 26 november 1921
- Taal: Frans. 1 pak
42. Carlebach, Edwin, °Frankfurt am Main op 7 september 1882, handelaar uit Sint-Gillis
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op Duitse oorlogsleningen (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 94/1921 van 26 november 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 25.000 frank voor de Belgische staat (Register 363, nr. 94)
- Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 26 november 1921
- Taal: Frans. 1 pak
43. Museur, Alfred, °Elsene op 29 maart 1870, handelsreiziger uit Laken
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het ronselen van arbeiders voor de Duitse industrie (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 98/1921 van 30 november 1921 op tegenspraak: 1 jaar gevangenis en 10 jaar ontzetting (Register 363, nr. 98) - Cassatie tegen arrest nr. 98/1921 afgewezen op 13 februari 1922
- Taal: Frans. 1 pak
- 44-45. Rasse, Auguste, °Sint-Jans-Molenbeek op 21 juni 1880, industrieel uit Sint-Jans-Molenbeek
- Verschaffen van hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) door het leveren van glycerine, het fabriceren van glycerinezeep en het intekenen op een Duitse oorlogslening
- Arrest nr. 88/1921 van 5 december 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, 10 jaar ontzetting en schadevergoeding van 2.500.000 frank voor Belgische Staat (Register 363, nr. 88) - Eerherstel op 29 december 1954
- Taal: Frans. 2 pakken
44. Deel 1.
45. Deel 2.
46. Strück, Charles, °Vilvoorde op 24 april 1889, bediende uit Brussel
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van autoonderdelen (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 89 van 8 december 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 15 jaar gewone hechtenis, 10 jaar ontzetting en schadevergoeding van 500.000 frank voor

- de Belgische staat (Register 363, nr. 89)
- Taal: Frans. 1 omslag
47. Van Laecken, Alexis, °Brussel op 11 augustus 1865, mecanicien uit Brussel
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van producten voor het onderhouden en herstellen van auto's en vrachtwagens (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 90/1921 van 10 december 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis, 10 jaar ontzetting en schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische staat (Register 363, nr. 90)
- Taal: Frans. 1 pak
48. Grandjean, Jean-Baptiste, Marguerite, Norbert, °Aarlen, 4 juni 1886, postbediende uit Sint-Gillis
- Verschaffen van hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 9/1922 van 23 januari 1922 op tegenspraak: 5 jaar gewone hechtenis, afzetting en 10 jaar ontzetting
- Taal: Nederlands. 1 omslag
49. Lahaye, Julie, °Laken, 6 oktober 1886, huishoudster uit Sint-Pieters-Jette
- Spionage door infiltratie in Belgische spionagenetwerken (artikel 116 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 10/1922 van 26 januari 1922 bij weerspanningheid aan de wet: levenslange hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting
- Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 26 januari 1922.
- Taal: Frans. 1 pak
50. 1° Oger, Bruno, °Verviers op 11 november 1876, handelsvertegenwoordiger uit Brussel;
2° Thiele, Lilly, echtgenote Oger Bruno, °Woerde (Duitsland) op 12 februari 1880, zonder beroep uit Brussel
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van voedingswaren (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.)
- Arrest nr. 11/1922 van 26 januari 1922 bij weerspanningheid aan de wet: beiden tot 10 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting.
- Zittingsverslagen 1919-1923 (register 369): op datum van 26 januari 1922
- Taal: Frans. 1 pak
51. 1° Dürselen, Joseph, Hubert, °Neuss am Rhein (Duitsland) op 30 juni 1843, handelsvertegenwoordiger uit Elsene, leverancier bureaumateriaal;
2° Dürselen, Max, °Antwerpen op 13 april 1888, bediende uit Elsene;
3° Honigsheim, Anna, echtgenote Joseph Durselen, °Dusseldorf op 8 februari 1860, huisvrouw uit Elsene
- Verschaffen van hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 Sw.) door het leveren van bureaumateriaal en het intekenen op Duitse oorlogsleningen
- Arrest nr. 12/1922 van 26 januari 1922 bij weerspanningheid aan de wet: Dürselen Joseph en Dürselen Max elk 10 jaar gewone hechtenis, Honigsheim Anna 5 jaar gewone hechtenis
- Taal: Frans. 1 pak
52. De Koker, Maurice, °Quevaucamps op 20 september 1878, handelaar in ijzerwaren uit Gent

- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van ijzerbeslag en glasramen (artikel 115, lid 4 Sw.)
 - Arrest nr. 15/1922 van 28 januari 1922 op tegenspraak: 1 jaar gewone hechtenis, en schadevergoeding van 40.000 frank voor Belgische staat - Cassatie op 19 december 1921 tegen arresten van Hof van Assisen van Oost-Vlaanderen van 27 en 28 oktober - Cassatie tegen arrest nr. 15/1922 afgewezen op 13 maart 1922.
 - Taal: Nederlands. 1 pak
53. Lampert, Adolphe, °Anderlecht op 21 februari 1885, handelsreiziger uit Sint-Gillis
- Spionage voor de Duitse vijand (artikel 116 en 117 Sw.)
 - Arrest nr. 17/1922 van 3 februari 1922 op tegenspraak: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 1 frank voor Belgische staat - Cassatie tegen arrest nr. 17/1922 afgewezen op 10 april 1920
 - Zittingsverslagen 1919-1923 (register 369): op datum van 30 januari 1922
 - Taal: Frans. 1 omslag
54. Schneider, Jean, °Kreuznach op 1 augustus 1865, werktuigbouwkundige uit Sint-Joost-ten-Node
- Verschaffen van hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 Sw.)
 - Arrest nr. 23/1922 van 20 maart 1922 bij weerspanningheid aan de wet: 5 jaar gewone hechtenis
 - Taal: Frans. 1 omslag
55. Fioruzzi, Giovanni, °Piacenza (Italië) op 13 juli 1881, paardenhandelaar uit Eigenbrakel
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van paarden (artikel 115,
 - Arrest nr. 24/1922 van 20 april 1922 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, levenslange ontzetting, afzetting en schadevergoeding van 100.000 frank voor de Belgische staat
 - Taal: Frans. 1 omslag
56. 1° Borgers, Antoine, °Vorst, 26 april 1881, architect-landmeter uit Brussel;
2° Borgers, Georges, °Vorst op 16 december 1886, architect-landmeter uit Sint-Pieters-Woluwe
- Spionage door infiltratie in Belgische spionagediensten (artikel 116 en 117 Sw)
 - Arrest nr. 25 van 20 april 1922 bij weerspanningheid aan de wet: beiden doodstraf, afzetting en levenslange ontzetting
 - Zittingsverslagen 1919-1923 (register 369): op datum van 20 april 1922
 - Taal: Frans. 1 omslag
57. Vanhoudenhoven, Isidore, °Haren op 6 maart 1883, ploegbaas zagerij uit Brussel
- Hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) door het leveren van houten bobijnen voor het opwinden van prikkeldraad, houten kisten voor het vervoer van explosieven of andere waren en van planken, balken en kepers voor de Duitse loopgrachten
 - Arrest nr. 38/1922 van 10 mei 1922 op tegenspraak: 5 jaar gewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische staat - Cassatie tegen arrest nr. 38/1922 afgewezen op 10 juli 1922
 - Zittingsverslagen 1919-1923 (register 369): op datum van 9-10 mei 1922
 - Vanhoudenhoven werd voor diezelfde feiten al op 5 februari 1921 bij

- weerspanningheid aan de wet veroordeeld tot 10 jaar gewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 100.000 frank voor de Belgische staat (arrest nr. 15/1921, Register 363, nr. 15)
- Taal: Frans. 1 pak
58. Pionkowski, Eléazar, °Schaarbeek op 10 mei 1896, handelaar in voedingswaren uit Brussel
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van voedingswaren (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 20/1923 van 24 mei 1923 bij weerspanningheid aan de wet: 15 jaar buitengewone hechtenis
- Taal: Frans. 1 omslag
59. Banf, Paul, °Volmarstein (Duitsland) op 6 april 1865, ijzerhandelaar uit Sint-Lambrechts-Woluwe
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van ijzerwaren (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 21/1923 van 24 mei 1923 bij weerspanningheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis
- Taal: Frans. 1 omslag
- 60-63. 1° Heyndrickx, Albert, °Sint-Niklaas op 29 september 1853, brouwer uit Laken;
2° Clément, Jean, °Izegem op 26 april 1878, commercieel agent uit Sint-Jans-Molenbeek;
3° Alexandre, Armand, °Marcinelle op 20 juni 1881, handelaar uit Brussel;
4° Thirionnet, Charles, °Brussel, 17 september 1879, brouwer uit Anderlecht;
5° Englebienne, Victor, °Nijvel, 20 juni 1877, bierhandelaar uit Sint-Jans-Molenbeek.
- Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van bier (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 34/1923 van 20 juli 1923 op tegenspraak: alle vijf vrijgesproken; arrest nr. 36/1923 van 31 juli 1923: veroordeling tot een schadevergoeding voor de Belgische staat van 1° Heyndrickx 700.000 frank, 2° Clément 20.000 frank, 3° Alexandre 50.000 frank, 4° Thirionnet 75.000 frank en 5° Englebienne 10.000 frank - Cassatie tegen arrest nr. 36/1923 van 31 juli 1923 afgewezen op 18 februari 1924.
- Taal: Frans
- In bijlage: 1° Het dossier tegen Aloïs Struyven, brouwer uit Schaarbeek, die de dag voordat het proces tegen hem en de andere vijf beschuldigen begon, zelfmoord pleegde waardoor zijn zaak op het allerlaatste moment werd afgesplitst van de zaak van de vijf andere vervolgen en 2° het dossier tegen Gustave Maertens, bierhandelaar uit Brussel, die door een arrest van het Hof van Assisen van West-Vlaanderen op 16 december 1919 tot twee jaar gevangenis was veroordeeld maar na cassatie van dat arrest door een arrest van het Hof van Assisen van Oost-Vlaanderen van 21 april 1920 werd vrijgesproken. 4 pakken
60. Deel 1.
61. Deel 2.
62. Deel 3.
63. Deel 4.

64. David de Sanson, Edmond, °Sint-Gillis, 12 juni 1899, uit Sint-Joost-ten-Node
 - Spionage door het in dienst treden bij de Duitse geheime politie (artikel 116 Sw.)
 - Arrest nr. 39/1923 van 29 september 1923 bij weerspanningheid aan de wet: doodstraf in Brussel, afzetting en levenlange ontzetting
 - Taal: Frans. 1 pak
65. Van den Bulcke, Rachel, °Kortrijk, 21 februari 1888, zonder beroep, zonder vaste woonplaats
 - Spionage (artikel 116 en 117 Sw.)
 - Arrest nr. 70/1923 van 29 september 1923 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenlange ontzetting
 - Taal: Frans. 1 pak
66. Kremer, Joseph, °Roermond, 26 juli 1877, industrieel uit Laken
 - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van tonnen, zetmeel, zuurkool en wijn (artikel 115, lid 4 Sw.)
 - Arrest nr. 60/1923 van 4 december 1923 op tegenspraak: vrijspraak
 - Taal: Frans. 1 pak
- 67-68. Willocq, Edmond, °Douai, 17 april 1861, bestuurder vennootschappen uit Brussel
 - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van autolampen en generatoren (artikel 115, lid 4 Sw.)
 - Arrest nr. 5/1924 van 27 februari 1924 op tegenspraak: vrijspraak; arrest nr. 6/1924 van 5 maart 1924: schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische staat - Cassatie tegen arrest nr. 6 /1924 van 5 maart 1924
 - Taal: Frans. 2 pakken
67. Deel 1.
68. Deel 2.
69. Isecke, Léon, °Antwerpen, 24 januari 1890, industrieel uit Ukkel
 - 1° Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van onderhoudsproducten voor auto's (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) en 2° Verklikking (artikel 121bis §2 Sw.)
 - Arrest nr. 11/1924 van 18 maart 1924 op tegenspraak: voor 1° en 2° vijf jaar hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische staat.
 - Isecke werd voor diezelfde feiten al op 25 juli 1921 bij weerspanningheid aan de wet veroordeeld tot 10 jaar gewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 800.000 frank voor de Belgische staat (arrest nr. 72/1921, Register 363, nr. 72) - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 25 juli 1921
 - Taal: Frans. 1 pak
70. Tanghe, Emeric, °Beveren-Leie op 21 januari 1883, veearts-ambtenaar uit Vorst
 - Activisme onder meer door lidmaatschap van de Raad van Vlaanderen (artikel 104-105, 109-110, 115, lid 5, 117 en 118bis Sw.)
 - Arrest nr. 21/1924 van 24 maart 1924 op tegenspraak: 3 jaar gevangenis, ontzetting 10 jaar - Cassatie tegen arrest nr. 21/1924 van 24 maart 1924 afgewezen op 2 juni 1924
 - Tanghe werd voor diezelfde feiten al op 31 mei 1920 bij weerspanningheid aan de

- wet veroordeeld tot 10 jaar gewone hechtenis, levenslange ontzetting, afzetting en een schadevergoeding van 300.000 frank voor de Belgische staat, te betalen samen met 13 andere personen (arrest nr. 71/1920)
- Taal: Nederlands. 1 pak
71. Spiegel, Robert, °Wenen in 21 mei 1873, industrieel uit Vorst
- Hulp aan de vijand door het leveren van metaal en andere koopwaar (artikel 115, lid 4 Sw.)
- Arrest nr. 40/1924 van 11 oktober 1924 op tegenspraak: vrijspraak
- Taal: Frans. 1 pak
72. Van der Elst, Jean, °Sint-Joost-ten-Node op 8 juli 1883, aannemer uit Brussel
- Hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) door het aanpassen, oprichten en afbreken van bouwwerken voor de Duitse administratie en het Duitse leger
- Arrest nr. 4/1926 van 4 maart 1926 op tegenspraak: 10 jaar gewone hechtenis, afzetting en 20 jaar ontzetting (Register 364, nr. 4) - Cassatie tegen arrest nr. 4/1926 afgewezen op 14 juni 1926 - Arrest nr. 5/1926 van 6 maart 1926: schadevergoeding van 100.000 frank voor de Belgische Staat (Register 364, nr. 5)
- Cassatie tegen arrest nr. 5/1926 afgewezen op 7 september 1926
- Van der Elst werd voor diezelfde feiten al op 11 mei 1920 bij weerspanningheid aan de wet veroordeeld tot de doodstraf, afzetting, levenslange ontzetting en een schadevergoeding van 150.000 frank voor de Belgische staat (arrest nr. 55/1920)
- Taal: Frans. 1 pak
73. Losse, gedrukte akten van inbeschuldigingstelling
Cour d'Assises du Brabant. Affaire de "La Belgique". Acte d'accusation, Brussel (E. Bruylant), 1919, 9 pp.
Cour d'Assises du Brabant. Affaire du "Bruxellois". Acte d'accusation, Brussel (E. Bruylant), 1919, 8 pp.
Cour d'Assises du Brabant. Affaire Vogel. Acte d'accusation, Brussel (E. Bruylant), 1919, 15 pp.
Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Severeijns en Anderen. Akte van beschuldiging, Brussel (E. Bruylant), 1920, 15 pp.
Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Angermille en Anderen. Akte van beschuldiging, Brussel (E. Bruylant), 1920
Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Wannijn en Anderen. Akte van beschuldiging, Brussel (E. Bruylant), 1920, 17 pp.
Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Everaerts en anderen. Akte van beschuldiging, Brussel (E. Bruylant), 1920, 15 pp.
Assisenhof der provincie Antwerpen. Zaak Jacob, Antoon-Amlois-Arthur; Rudelsheim, Martinus; Vos, Herman-Gustaaf. Akte van beschuldiging, Brussel (E. Bruylant), 1919, 15 pp. 1 pak

BIJLAGEN

BIJLAGE 1. Incivieken voor het Hof van Assisen van Brabant (1919-1927) ³⁹

BHEC = Buitengewone hechtenis

BW = Dossier bewaard

DWANG = Dwangarbeid

Geen beroep = Geen hoger beroep ingesteld

GHEC = Gewone hechtenis

GEV = Gevangenisstraf

Getallen = Verwijzen naar het aantal jaren

KH = Krijgshof

LHEC = Levenslange hechtenis

MN = Maand(en)

NBW = Dossier niet bewaard

DOODSTR = Doodstraf

OPSL = Opsluiting

T = Op tegenspraak

VRIJSP = Vrijpraak

V = bij verstek

W = Bij weerspannigheid aan de wet

Datum	Naam, voornaam	Misdaad	T/W	Straf	Dossier
1. 06/09/1919	Borms, August	Activisme	T	DOODSTR	NBW
		Verklipping	T	In vorige straf	NBW
2. 28/10/1919	Hutt, Aimé	Activisme	T	20 BHEC	NBW
3. 28/10/1919	Hutt, Auguste	Activisme	T	20 BHEC	NBW
4. 28/10/1919	Moressée, Jean	Activisme	T	15 BHEC	NBW
5. 28/10/1919	Ghesquière, Martin	Activisme	T	10 DWANG	NBW
6. 28/10/1919	Nyst, Raymond	Activisme	T	10 GHEC	NBW
7. 28/10/1919	Grimberghs, Pierre	Activisme	T	2 GEV	NBW
8. 28/10/1919	Moressée, André	Activisme	T	VRIJSP	NBW
9. 28/10/1919	Hanneuse, Jean	Activisme	T	VRIJSP	NBW
10. 28/10/1919	Ledoux, Gustave	Activisme	T	2 GEV	NBW
11. 05/11/1919	De Wolf, Alphonse	Hulp aan vijand	W	20 BHEC	NBW
12. 05/11/1919	Kindermans, Virginie	Hulp aan vijand	W	20 BHEC	NBW
13. 05/11/1919	De Wolf, Marie-Jeanne	Hulp aan vijand	W	VRIJSP	NBW
14. 07/11/1919	Claeys, Joseph	Hulp aan vijand	T	20 BHEC	BW
15. 08/11/1919	Van Battum, Corneille	Activisme	T	2 GEV	NBW
16. 08/11/1919	Pels, Jacques	Activisme	T	VRIJSP	NBW
17. 08/11/1919	Hanneuse, Jean	Activisme	T	VRIJSP	NBW
18. 08/11/1919	Rosenbaum, Herman	Activisme	W	DOODSTR	NBW
19. 08/11/1919	Belvaux, Henri	Activisme	W	DOODSTR	NBW
20. 08/11/1919	Kersten, Henri	Activisme	W	DOODSTR	NBW
21. 08/11/1919	Bussens, Jules	Activisme	W	DOODSTR	NBW
22. 08/11/1919	Kemmerich, Joseph	Activisme	W	DOODSTR	NBW
23. 19/11/1919	Ricour, Jean-François	Hulp aan vijand	T	5 GHEC	BW
24. 24/11/1919	Vogel, Henri-Wilhelm	Activisme	T	20 DWANG	BW
25. 25/11/ 1919	Debienne, Léon	Hulp aan vijand	T	7 GEV	BW
		Activisme	T	VRIJSP	BW
26. 27/11/ 1919	Denayer, Laurent	Hulp aan vijand	T	20 BHEC	BW
27. 02/12/1919	Goemans, Lodewijk	Activisme	T	VRIJSP	NBW
28. 05/12/ 1919	De Caluwé, Pieter	Activisme	T	5 GEV	NBW
29. 06/12/1919	De Bondt, Jan	Activisme	T	15 GHEC	NBW
30. 10/12/1919	Jacobs, Hendrik	Activisme	T	1 GEV	BW
31. 16/12/1919	Fossey, Karel	Activisme	T	10 GHEC	NBW
32. 20/12/ 1919	Bosmans, Alfons	Activisme	T	3 GEV	NBW
33. 19/01/1920	Stevens, Joseph	Hulp aan vijand	T	2 GEV	NBW

³⁹ Met dank aan Xavier Rousseau van wie we de door hem opgestelde lijst tot 1922 mochten inkijken ter controle van de zelf gevonden gegevens.

34. 19/01/1920	Libbrecht, Camiel	Activisme	T	16 MN GEV	NBW
35. 21/01/1920	Otte, Marie	Spionage	T	15 GHEC	NBW
36. 22/01/1920	Hutschler, Rodolphe	Hulp aan vijand	T	5 GHEC	BW
37. 24/01/1920	Leeten, Jan	Activisme	T	2 GEV	NBW
38. 28/01/1920	Ernalsteen, Guillaume	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	NBW
39. 28/01/1920	Ernalsteen, Camille	Hulp aan vijand	T	2 GEV	NBW
40. 21/02/1920	Wauthoz, Henri	Activisme	T	5 GEV	BW
41. 21/02/1920	De Booy, Alphonse	Activisme	W	LHEC	BW
42. 21/02/1920	Hiroux, Joseph	Activisme	W	LHEC	BW
43. 21/02/1920	Norz, André	Activisme	T	5 GHEC	NBW
44. 28/02/1920	Tack, Pieter	Activisme	W	DOODSTR	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
45. 28/02/1920	Lambrichts, Jacob	Activisme	W	DOODSTR	NBW
46. 28/02/1920	Ver Hees, Emiel	Activisme	W	DOODSTR	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
		Hulp aan vijand	W	In vorige straf	NBW
47. 28/02/1920	Vernieuwe, Telephorus	Activisme	W	DOODSTR	NBW
48. 28/02/1920	Van den Broeck, Frans	Activisme	W	DOODSTR	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
49. 28/02/1920	Dumon, Emile	Activisme	W	DOODSTR	NBW
		Hulp aan vijand	W	In vorige straf	NBW
50. 20/03/1920	Brulez, Ferdinand	Activisme	W	LHEC	NBW
51. 20/03/1920	Brys, Achiël	Activisme	W	DOODSTR	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
52. 20/03/1920	De Decker, Josuë	Activisme	W	DOODSTR	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
53. 20/03/1920	Heynderickx, Emiel	Activisme	W	LHEC	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
54. 20/03/1920	Heuvelmans, Florimond	Activisme	W	LHEC	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
55. 20/03/1920	Jonckx, Alfons	Activisme	W	LHEC	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
56. 20/03/1920	Meert, Leo	Activisme	W	LHEC	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
57. 29/03/1920	Lenz, Henri	Hulp aan vijand	T	1 GEV	NBW
58. 01/04/1920	Toubeau, Auguste	Hulp aan vijand	T	1 GEV	NBW
59. 02/04/1920	De Weer, Julien	Hulp aan vijand	T	2 GEV/1000 Fr	NBW
60. 29/03/1920	Gyling, Marie	Spionage	T	LHEC	NBW
61. 17/04/1920	De Vreese, Willem	Activisme	W	DOODSTR	BW
62. 17/04/1920	De Clercq, René	Activisme	W	DOODSTR	BW
63. 17/04/1920	De Keersmaecker, Jozef	Activisme	W	LHEC	BW
64. 17/04/1920	Van Roy, Alfons	Activisme	W	DOODSTR	BW
65. 17/04/1920	Maesfranckx, Lodewijk	Activisme	W	20 BHEC	BW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
66. 17/04/1920	Plancquaert, Hector	Activisme	W	DOODSTR	BW
67. 17/04/1920	Vlamynck, Albert	Activisme	W	LHEC	BW
68. 17/04/1920	Depla, Alfons	Activisme	W	DOODSTR	BW
69. 17/04/1920	Martens, Adrien	Activisme	W	DOODSTR	BW
70. 17/04/1920	Mommaerts, Hendrik	Activisme	W	DOODSTR	BW
71. 17/04/1920	von Ziegesar, Jozef	Activisme	W	DOODSTR	BW
		Hulp aan vijand	W	In vorige straf	NBW
72. 17/04/1920	Faingnaert, Arthur	Activisme	W	DOODSTR	BW
73. 17/04/1920	De Cneudt, Richard	Activisme	W	DOODSTR	BW
74. 17/04/1920	Prenau, Steven	Activisme	W	DOODSTR	BW
75. 19/04/1920	De Badrihayé, Albert	Spionage	W	DOODSTR	NBW
76. 08/05/1920	Borms, Karel	Activisme	W	20 BHEC	NBW
77. 08/05/1920	Brulez, Lucien	Activisme	W	20 BHEC	NBW
78. 08/05/1920	Claus, Arthur	Activisme	W	20 BHEC	NBW

79. 08/05/1920	De Vriese, Karel	Activisme	W	10 GHEC	NBW
80. 08/05/1920	Doussy, Gustaaf	Activisme	W	15 GHEC	NBW
81. 08/05/1920	Fornier, Alfons	Activisme	W	20 BHEC	NBW
82. 08/05/1920	Godée-Molsb., Everhard	Activisme	W	15 GHEC	NBW
83. 08/05/1920	Kimpe, Reimond	Activisme	W	DOODSTR	NBW
84. 08/05/1920	Meert, Hippoliet	Activisme	W	20 BHEC	NBW
85. 08/05/1920	Oboussier, Maximiliaan	Activisme	W	12 GHEC	NBW
86. 08/05/1920	Picard, Antoon	Activisme	W	15 BHEC	NBW
87. 08/05/1920	Schoenfeld, Hendrik	Activisme	W	12 GHEC	NBW
88. 08/05/1920	Van Bockstaele, Emiel	Activisme	W	DOODSTR	NBW
89. 08/05/1920	Van den Branden, Ludov.	Activisme	W	LHEC	NBW
90. 10/05/1920	Crokaert, Eugène	Spionage	T	20 BHEC	NBW
91. 10/05/1920	Isenberg, Charles	Spionage	W	LHEC	NBW
92. 11/05/1920	Van der Elst, Jean	Hulp aan vijand	W	DOODSTR	BW
93. 14/05/1920	Vleminckx, Théophile	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	NBW
94. 14/05/1920	Lefever, Joseph	Hulp aan vijand	T	5 GHEC	NBW
95. 14/05/1920	Delaer, Julien	Hulp aan vijand	T	3 GEV	NBW
96. 21/05/1920	Goffin, Henry	Spionage	T	DOODSTR	NBW
97. 21/05/1920	Chapeau, Frans	Spionage	T	5 GHEC	NBW
98. 28/05/1920	Brans, Anna	Hulp aan vijand	T	3 GEV	NBW
99. 31/05/1920	Halsband, Constant	Activisme	W	12 GHEC	NBW
100. 31/05/1920	Josson, Maurits	Activisme	W	15 GHEC	NBW
101. 31/05/1920	Lambrecht, Victor	Activisme	W	15 GHEC	NBW
102. 31/05/1920	Libbrecht, Julius	Activisme	W	20 BHEC	NBW
103. 31/05/1920	Peeren, Emiel	Activisme	W	10 GHEC	NBW
104. 31/05/1920	Plevoets, Alfons	Activisme	W	12 GHEC	NBW
105. 31/05/1920	Spincemaille, Julius	Activisme	W	10 GHEC	NBW
106. 31/05/1920	Tamm, Walter	Activisme	W	15 GHEC	NBW
107. 31/05/1920	Tanghe, Emeric	Activisme	W	10 GHEC	NBW
108. 31/05/1920	Van Bergen, Emiel	Activisme	W	15 GHEC	NBW
109. 31/05/1920	Van den Eynde, Jozef	Activisme	W	20 BHEC	NBW
110. 31/05/1920	Verhulst, Rafaël	Activisme	W	DOODSTR	NBW
111. 31/05/1920	Vrijdaghs, Jozef	Activisme	W	LHEC	NBW
112. 31/05/1920	Vrijdaghs, Paul	Activisme	W	LHEC	NBW
113. 09/06/1920	Steltenkamp, Joseph	Hulp aan vijand	W	LHEC	NBW
114. 19/06/1920	Severeijns, Lodewijk	Activisme	W	DOODSTR	NBW
115. 19/06/1920	Waternaux, Karel	Activisme	W	LHEC	NBW
116. 19/06/1920	Locquet, Felix	Activisme	W	20 BHEC	NBW
117. 19/06/1920	Peeters, Florent	Activisme	W	12 GHEC	NBW
118. 19/06/1920	Bellefroid, Jan-Baptist	Activisme	W	DOODSTR	NBW
119. 19/06/1920	Jageneau, Lambert	Activisme	W	20 BHEC	NBW
120. 19/06/1920	Vogels, Jan	Activisme	W	20 BHEC	NBW
121. 19/06/1920	Bogaerts, Fred	Activisme	W	15 GHEC	NBW
122. 19/06/1920	Deckers, Hendrik	Activisme	W	15 GHEC	NBW
123. 19/06/1920	Angermille, Karel	Activisme	W	20 BHEC	NBW
124. 19/06/1920	Borremans, Pieter	Activisme	W	10 GHEC	NBW
125. 19/06/1920	De Ruyter, Frans	Activisme	W	20 GHEC	BW
126. 19/06/1920	Jacques, Emiel	Activisme	W	10 GHEC	NBW
127. 19/06/1920	Pacilly, Julius	Activisme	W	10 GHEC	NBW
128. 19/06/1920	Ursi, Pieter	Activisme	W	DOODSTR	NBW
129. 03/07/1920	Wannyn, Jan	Activisme	W	DOODSTR	NBW
130. 03/07/1920	Goossens, Polidoor	Activisme	W	DOODSTR	NBW
131. 03/07/1920	Primo, Frans	Activisme	W	DOODSTR	NBW
132. 03/07/1920	Stocké, Evarist	Activisme	W	LHEC	NBW
133. 03/07/1920	Thiry, Antoon	Activisme	W	DOODSTR	NBW
134. 03/07/1920	Bracke, Arthur	Activisme	W	12 GHEC	NBW
135. 03/07/1920	Rasschaert, Juliaan	Activisme	W	20 BHEC	NBW
136. 03/07/1920	Van den Bruele, Albert	Activisme	W	20 BHEC	NBW

137. 03/07/1920	Quintens, Jan	Activisme	W	15 GHEC	NBW
138. 13/07/1920	Meunier, Raymond	Spionage	T	LHEC	NBW
139. 17/07/1920	Everaerts, Eugène	Activisme	W	DOODSTR	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
140. 17/07/1920	Decroos, Jérôme	Activisme	W	15 GHEC	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
141. 17/07/1920	Demeester, Alfons	Activisme	W	18 GHEC	NBW
		Hulp aan vijand	W	In vorige straf	NBW
142. 17/07/1920	Maene, Albert	Activisme	W	LHEC	NBW
143. 17/07/1920	Callens, Richard	Activisme	W	10 GHEC	BW
144. 17/07/1920	D'Hooghe, Hendrik	Activisme	W	LHEC	NBW
		Verklipping	W	IN LHEC	NBW
145. 17/07/1920	Van Steenkiste, Constant	Activisme	W	20 BHEC	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
		Hulp aan vijand	W	In vorige straf	NBW
146. 17/07/1920	Verhelst, Jozef	Activisme	W	10 GHEC	NBW
147. 19/07/1920	Steurs, Jean	Hulp aan vijand	T	1 GEV/1000 fr	BW
148. 24/07/1920	Weinhausen, Albert	Hulp aan vijand	T	15 BHEC	BW
149. 08/10/1920	Weuthen, Max	Spionage	W	DOODSTR	BW
150. 26/10/1920	Rautenberg, Guillaume	Hulp aan vijand	W	20 BHEC	BW
151. 26/10/1920	Meessen, Aloïs	Hulp aan vijand	W	5 GHEC	BW
152. 18/12/1920	Jambers, Caroline	Hulp aan vijand	W	10 BHEC	BW
153. 18/12/1920	Josson, Maurits	Activisme	T	2 GEV	NBW
154. 18/12/1920	Peerenboom, Lodewijk	Activisme	T	2 GEV	NBW
155. 17/01/1921	Van Wetteren, Jozef	Activisme	W	5 OPSL	NBW
156. 05/02/1921	Vanhoudenhoven, Isidore	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	BW
157. 05/02/1921	Cohn, Siegfried	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	BW
158. 09/02/1921	Wauters, Victor	Hulp aan vijand	W	12 GHEC	BW
159. 09/02/1921	Thirion, Charles	Hulp aan vijand	W	20 BHEC	BW
160. 15/03/1921	Van den Driessche, Yvon	Activisme	W	15 DWANG	BW
161. 16/03/1921	Middeldorf, Adolphe	Hulp aan vijand	W	3 GEV	BW
162. 07/05/1921	Walravens, Victor	Hulp aan vijand	T	1 GEV	BW
163. 19/05/1921	Schoofs, Gaston	Spionage	T	VRIJSP	BW
164. 20/05/1921	Lion, Isidore	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	BW
165. 20/05/1921	Boegaerts, Ferdinand	Activisme	W	20 BHEC	BW
		Hulp aan vijand	W	In vorige straf	NBW
		Verklipping	W	In vorige straf	NBW
166. 24/05/1921	Kaliski, David	Hulp aan vijand	T	5 GHEC	BW
167. 24/05/1921	Preyer, Paul	Spionage	W	LHEC	BW
168. 31/05/1921	Lecocq, Louis	Hulp aan vijand	T	5 GHEC	NBW
169. 02/06/1921	Flémal, Ferdinand	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	NBW
170. 02/06/1921	Fumard, Adolphe	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	NBW
171. 02/06/1921	Demanet, Joseph	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	NBW
172. 02/06/1921	Van Haute, Emile	Hulp aan vijand	W	LHEC	NBW
173. 09/06/1921	Coosemans, Jean	Hulp aan vijand	T	5 GHEC	NBW
174. 10/06/1921	Goffaux, Jean	Spionage	W	DOODSTR	NBW
175. 10/06/1921	Möller, Marie	Spionage	W	DOODSTR	NBW
176. 10/06/1921	Laperre, Jules	Spionage	W	DOODSTR	NBW
177. 10/06/1921	Huart, Sylvain	Spionage	W	DOODSTR	NBW
178. 10/06/1921	Sassen, Arthur	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	NBW
179. 25/06/1921	De Vestel, Maurice	Spionage	W	20 BHEC	NBW
180. 07/07/1921	Callens, Richard	Activisme	T	1,5 GEVNBW	
181. 07/07/1921	De Ruyter, Frans	Activisme	T	3 GEV	BW
182. 14/07/1921	D'Haeyere, Claire	Spionage	T	VRIJSP	BW
183. 25/07/1921	Ledel, Louis	Hulp aan vijand	W	20 BHEC	BW
184. 25/07/1921	Isecke, Léon	Hulp aan vijand	W	10 BHEC	BW
185. 26/07/1921	Boonen, Frans	Hulp aan vijand	W	20 BHEC	BW
186. 26/07/1921	Boonen, Karel	Hulp aan vijand	W	20 BHEC	BW

187.	26/07/1921	Boonen, Lodewijk	Hulp aan vijand	W	20 BHEC	BW
188.	26/07/1921	Barlu, Jozef	Hulp aan vijand	W	20 BHEC	BW
189.	31/10/1921	Alcalai, Jules	Hulp aan vijand	W	20 BHEC	BW
190.	08/11/1921	Selleslagh, Jean-Baptiste	Hulp aan vijand	T	3 GEV	BW
191.	26/11/1921	Vermander, Edmond	Hulp aan vijand	W	20 BHEC	BW
192.	26/11/1921	Vetter, Frédéric	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	BW
193.	26/11/1921	Wolff, Robert	Hulp aan vijand	W	5 GHEC	BW
194.	26/11/1921	Carlebach, Edwin	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	BW
195.	26/11/1921	Museur, Alfred	Hulp aan vijand	T	1 GEV	BW
196.	05/12/1921	Rasse, Auguste	Hulp aan vijand	W	20 BHEC	BW
197.	08/12/1921	Strück, Charles	Hulp aan vijand	W	15 GHEC	BW
198.	10/12/1921	Van Laecken, Aloïs	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	BW
199.	23/01/1922	Grandjean, Jean-Baptiste	Hulp aan vijand	T	5 GHEC	BW
200.	26/01/1922	Lahay, Julie	Spionage	W	LHEC	BW
201.	26/01/1922	Oger, Bruno	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	BW
202.	26/01/1922	Thiele, Lilly	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	BW
203.	26/01/1922	Dürselen, Joseph	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	BW
204.	26/01/1922	Dürselen, Maximilien	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	BW
205.	26/01/1922	Honigsheim, Anna	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	BW
206.	28/01/1922	De Koker, Maurice	Hulp aan vijand	T	1 GEV	BW
207.	03/02/1922	Lampert, Adolphe	Spionage	T	20 GHEC	BW
208.	20/03/1922	Schneider, Jean	Hulp aan vijand	W	5 GHEC	BW
209.	20/04/1922	Fioruzzi, Giovanni	Hulp aan vijand	W	20 GHEC	BW
210.	20/04/1922	Borgers, Antoine	Spionage	W	DOODSTR	BW
211.	20/04/1922	Borgers, Georges	Spionage	W	DOODSTR	BW
212.	08/05/1922	Chollier, Jean	Spionage	W	10 GHEC	NBW
213.	10/05/1922	Vanhoudenhoven, Isidore	Hulp aan vijand	T	5 GHEC	BW
214.	10/07/1922	Gyling, Gérard	Spionage	W	DOODSTR	NBW
			Hulp aan vijand	W	In vorige straf	NBW
215.	19/10/1922	Pacilly, Julius	Activisme	T	4 BHEC	NBW
216.	20/11/1922	Brüderer, Ernest	Hulp aan vijand	T	5 GHEC	NBW
217.	24/05/1923	Pionkowski, Eléazar	Hulp aan vijand	W	15 BHEC	BW
218.	24/05/1923	Banf, Paul	Hulp aan vijand	W	10 GHEC	BW
219.	20/07/1923	Heyndrickx, Albert	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	BW
220.	20/07/1923	Clément, Jean	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	BW
221.	20/07/1923	Alexandre, Hubert	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	BW
222.	20/07/1923	Thirionnet, Charles	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	BW
223.	20/07/1923	Englebienne, Victor	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	BW
224.	24/07/1923	Van der Bracht, Charles	Spionage	T	20 BHEC	NBW
225.	30/07/1923	Van Meerssche, Julia	Spionage	T	DOODSTR	NBW
226.	29/09/1923	David de Sanson, Edmond	Spionage	W	DOODSTR	BW
227.	29/09/1923	Van den Bulcke, Rachel	Spionage	W	20 BHEC	NBW
228.	04/12/1923	Kremer, Joseph	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	BW
229.	08/12/1923	Van den Bosch, Victor	Hulp aan vijand	T	2 GEV	NBW
230.	29/02/1924	Willocq, Edmond	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	BW
231.	18/03/1924	Isecke, Léon	Hulp aan vijand	T	5 GHEC	BW
			Verklipping	T	In vorige straf	NBW
232.	24/03/1924	Tanghe, Emeric	Activisme	T	3 GEV	BW
233.	19/07/1924	Coppée, Evence	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	NBW
234.	11/10/1924	Spiegel, Robert	Hulp aan vijand	T	VRIJSP	BW
235.	21/11/1924	Maene, Albert	Activisme	T	10 GHEC	NBW
236.	21/11/1924	Verhelst, Jozef	Activisme	T	5 GHEC	NBW
237.	10/03/1925	Claus, Arthur	Activisme	T	7 GEV	NBW
238.	04/03/1926	Van der Elst, Jean	Hulp aan vijand	T	10 GHEC	BW
239.	12/02/1927	Huart, Sylvain	Spionage	T	DOODSR	NBW
240.	02/12/1927	Vleminckx, Théophile	Hulp aan vijand	T	5 GHEC	NBW

Bijlage 2. Identificatiefiche van de aanvrager

IDENTIFICATIEFICHE VAN DE AANVRAGER

**In te vullen door personen die niet-openbare archiefbescheiden
(jonger dan 100 jaar) willen consulteren**

Naam en voornaam:

adres:

telefoonnummer/fax en e-mail:

.....

beroep: :.....

nummer lezerskaart:

Onderwerp van het onderzoek:

.....

.....

.....

aan (instelling, afdeling, adres, telefoonnummer, fax en e-mail):

.....

.....

.....

onder leiding van (naam en functie):

.....(1)

Het onderzoek gebeurt op eigen initiatief (1).

Het is de bedoeling dat het onderzoek resulteert in een verhandeling/ een scriptie / een dissertatie / een artikel in een wetenschappelijk tijdschrift / een tijdschrift- of krantenartikel/ een boek of wetenschappelijk werk (1).

(1) Het onnodige schrappen.

Bijlage 3. Onderzoeksverklaring

ONDERZOEKSVERKLARING

De aanvrager,..... heeft de toestemming
gekregen tot:

- ☐ raadpleging
- ☐ reproductie onder gelijk welke vorm, mits naleving van de verplichtingen betreffende het gebruiksrecht en de auteursrechten
- ☐ publicatie, mits naleving van de verplichtingen betreffende het gebruiksrecht en de auteursrechten

van/uit de archiefbescheiden van (naam en uiterste data van het archiefblok):

Hij/zij verbindt er zich toe:

1. onverminderd de wettelijke bepalingen inzake **de bescherming van de persoonlijke levenssfeer** na te leven

- de uit bovengenoemde archiefbescheiden verkregen gegevens slechts voor bovengenoemd doel van studie en onderzoek aan te wenden en niets te publiceren of op andere wijze openbaar te maken dat de belangen van de betrokken personen en/of andere nog in leven zijnde personen schaadt, en de anonimiteit van de betrokken personen te waarborgen.

- niets uit deze bescheiden te gebruiken of te publiceren dat:

* de belangen van de Staat en de Staatsveiligheid kan schaden;

* de fundamentele economische en financiële belangen van de Staat en andere publiekrechtelijke personen kan schaden;

* de handhaving van de openbare orde en de veiligheid kan schaden;

* de inspectie, controle en toezicht door of vanwege overheidsorganen kan hinderen;

* de geheimhouding van handels-, bedrijfs- en fabricage-gegevens, voor zover zij vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld, kan hinderen.

2. de wet op **het auteursrecht** na te leven.

3. het Algemeen Rijksarchief en het Rijksarchief in de Provinciën uitdrukkelijk te ontslaan van elke aansprakelijkheid voor het ter beschikking stellen van privacygevoelige informatie in de ter inzage gegeven archiefbescheiden.

4. de toelating strikt persoonlijk te gebruiken.

Gedaan te op

Handtekening,

CONCORDANS

<i>Proces</i>	<i>Betichten</i>	<i>Nr inventaris</i>
1	Claeys, Joseph	1
2	Ricour, Jean-François	2
3	Vogel, Henri-Wilhelm	3-4
4	Debienne, Léon	5
5	Denayer, Laurent	6
6	Jacobs, Hendrik	7
7	Hutschler, Rodolphe	8
8	1° Wauthoz, Henri	9
	2° De Booy, Alphonse	
	3° Hiroux, Joseph	
9	1° De Vreese, Willem	10-11
	2° De Clercq, René	
	3° De Keersmaecker, Jozef	
	4° Van Roy, Alfons	
	5° Maesfranckx, Lodewijk	
	6° Plancquaert, Hector	
	7° Vlamynck, Albert	
	8° Depla, Alfons	
	9° Martens, Adriaan	
	10° Mommaerts, Hendrik	
	11° von Ziegesar, Jozef	
	12° Faingnaert, Arthur	
	13° De Cneudt, Richard	
	14° Prenau, Stefaan	
10	Brans, Anna	12
11	Steltenkamp, Joseph	13
12	Steurs, Jean	14
13	Weinhausen, Albert	15
14	Weuthen, Max	16
15	Rautenberg, Willem	17
16	Meessen, Aloïs	18
17	Jambers, Caroline	19
18	Van Wetteren, Jozef	20
19	Cohn, Siegfried	21
20	Wauters, Victor	22
21	Thirion, Charles	23
22	Van den Driessche, Yvon	24
23	Middeldorf, Adolphe	25
24	Walravens, Victor	26

25	Schoofs, Gaston	27-28
26	Lion, Isidoor	29
27	Boegaerts, Ferdinand	30
28	Kaliski, David	31
29	Preyer, Paul	32
30	1° Callens, Richard	
	2° De Ruyter, Frans	33
31	D'Haeyere, Claire	34
32	Ledel, Louis	35
33	1° Boonen, Frans	
	2° Boonen, Karel	
	3° Boonen, Lodewijk	
	4° Baplu, Jozef	36
34	Alcalaï, Jules	37
35	Selleslagh, Jean-Baptiste	38
36	Vermader, Edmond	39
37	Vetter, Frédéric	40
38	Wolff, Robert	41
39	Carlebach, Edwin	42
40	Museur, Alfred	43
41	Rasse, Auguste	44-45
42	Strück, Charles	46
43	Van Laecken, Alexis	47
44	Grandjean, Jean-Baptiste	48
45	Lahaye, Julie	49
46	1° Oger, Bruno	
	2° Thiele, Lilly	50
47	1° Dürselen, Joseph	
	2° Dürselen, Max	
	3° Honigsheim, Anna	51
48	De Kokert, Maurice	52
49	Lampert, Adolphe	53
50	Schneider, Jean	54
51	Fioruzzi, Giovanni	55
52	1° Borgers, Antoine	
	2° Borgers, Georges	56
53	Vanhoudenhoven, Isidore	57
54	Pionkowski, Eléazar	58
55	Banf, Paul	59
56	1° Heyndrickx, Albert	
	2° Clément, Jean	
	3° Alexandre, Armand	
	4° Thirionnet, Charles	
	5° Englebienne, Victor	60-63
57	David de Sanson, Edmond	64
58	Van den Bulcke, Rachel	65
59	Kremer, Joseph	66
60	Willocq, Edmond	67-68

61	Isecke, Léon	69
62	Tanghe, Emeric	70
63	Spiegel, Robert	71
64	Van der Elst, Jean	72
Nr.	<i>Betichte</i>	Nr.
<i>Depoortere</i>		<i>inventaris</i>
41	Jacobs, Hendrik	7
63	Van den Driessche, Yvon	24
64	Middeldorf, Adolphe	25
69	Boegaerts, Ferdinand	30
75	1° Boonen, Frans	
	2° Boonen, Karel	
	3° Boonen, Lodewijk	
	4° Baplu, Jozef	36
78	Struck, Charles	46
91	Grandjean, Jean-Baptiste	48
91	Lahaye, Julie	49
91	1° Oger, Bruno	
	2° Thiele, Lilly	50
91	Lampert, Adolphe	53
92	De Kokert, Maurice	52
94	Schneider, Jean	54
95	Fioruzzi, Giovanni	55
96	1° Borgers, Antoine	
	2° Borgers, Georges	56
107	Pionkowski, Eléazar	58
108	Banf, Paul	59
116	Van den Bulcke, Rachel	65
116	Willocq, Edmond	67-68
122	Tanghe, Emeric	70
129	Spiegel, Robert	71
Nr.	<i>Betichte</i>	Nr.
<i>Voorlopige inventaris</i>		<i>inventaris</i>
1/A-B	Claeys, Joseph	1
2	Debienne, Léon	5
3	Denayer, Laurent	3
4	Ricour, Jean-François	2
5/A-B	1° Heyndrickx, Albert	
	2° Clément, Jean	
	3° Alexandre, Armand	
	4° Thirionnet, Charles	
	5° Englebienne, Victor	60-63
7	1° Wauthoz, Henri	
	2° De Booy, Alphonse	
	3° Hiroux, Joseph	9
7/2A-B	1° De Vreese, Willem	
	2° De Clercq, René	

	3° De Keersmaecker, Jozef	
	4° Van Roy, Alfons	
	5° Maesfranckx, Lodewijk	
	6° Plancquaert, Hector	
	7° Vlamynck, Albert	
	8° Depla, Alfons	
	9° Martens, Adriaan	
	10° Mommaerts, Hendrik	
	11° von Ziegesar, Jozef	
	12° Faingnaert, Arthur	
	13° De Cneudt, Richard	
	14° Prenau, Steven	10-11
8	Jambers, Caroline	19
9	Hutschler, Rodolphe	8
10	Meessen, Aloïs	18
11	Rautenberg, Willem	17
12	Steltenkamp, Joseph	13
13	Steurs, Jean	14
14	Weinhausen, Albert	15
15	Weuthen, Max	16
17	Alcalaï, Jules	32
18	Carlebach, Edwin	42
19	1° Callens, Richard	
	2° De Ruyter, Frans	33
20	D'Haeyere, Claire	34
21	Kaliski, David	31
22	Ledel, Louis	35
23	Lion, Isidoor	29
24	Museur, Alfred	43
25	Preyer, Paul	32
26	Rasse, Auguste	44-45
27	Schoofs, Gaston	27-28
28	Selleslagh, Jean-Baptiste	38
29	Vanhoudenhoven, Isidore	57
30	Van Laecken, Alexis	47
31	Vermader, Edmond	39
32	Vetter, Frédéric	40
33	Walravens, Victor	26
34	Wolff, Robert	41
35	De Kokert, Maurice	52
36	1° Dürselen, Joseph	
	2° Dürselen, Max	
	3° Honigsheim, Anna	51
37	1° Oger, Bruno	
	2° Thiele, Lilly	50
38	1° Heyndrickx, Albert	
	2° Clément, Jean	
	3° Alexandre, Armand	

	4° Thirionnet, Charles	
	5° Englebienne, Victor	60-63
39	David de Sanson, Edmond	64
40	Kremer, Joseph	66
41	Jacobs, Hendrik	7
41	1° Heyndrickx, Albert	
	2° Clément, Jean	
	3° Alexandre, Armand	
	4° Thirionnet, Charles	
	5° Englebienne, Victor	60-63
42	Isecke, Léon	69
43	Willocq, Edmond	67-68
44	Van der Elst, Jean	72
45	Brans, Anna	12
45	Thirion, Charles	23
46	Van Wetteren, Jozef	20
46	Cohn, Siegfried	21
46	Wauters, Victor	22
47	Vogel, Henri-Wilhelm	3

INDEX OP PERSOONSNAMEN

Alcalaï, Jules, 37	Kremer, Joseph, 66
Alexandre, Armand, 60-63	Lahaye, Julie, 49
Banf, Paul, 59	Lampert, Adolphe, 53
Baplu, Jozef, 36	Ledel, Louis, 35
Boegaerts, Ferdinand, 30	Lion, Isidoor, 29
Boonen, Frans, 36	Maesfranckx, Lodewijk, 10-11
Boonen, Karel, 36	Martens, Adriaan, 10-11
Boonen, Lodewijk, 36	Meessen, Aloïs, 18
Borgers, Antoine, 56	Middeldorf, Adolphe, 25
Borgers, Georges, 56	Mommaerts, Hendrik, 10-11
Brans, Anna, 12	Museur, Alfred, 43
Callens, Richard, 33	Oger, Bruno, 50
Carlebach, Edwin, 42	Pionkowski, Eléazar, 58
Claeys, Joseph, 1	Plancquaert, Hector, 10-11
Clément, Jean, 60-63	Prenau, Steven, 10-11
Cohn, Siegfried, 21	Preyer, Paul, 32
D'Haeyere, Claire, 34	Rasse, Auguste, 44-45
David de Sanson, Edmond, 64	Rautenberg, Willem, 17
De Booy, Alphonse, 9	Ricour, Jean-François, 2
De Clercq, René, 10-11	Schneider, Jean, 54
De Cneudt, Richard, 10-11	Schoofs, Gaston, 27-28
De Keersmaecker, Jozef, 10-11	Selleslagh, Jean-Baptiste, 38
De Kokert, Maurice, 52	Spiegel, Robert, 71
De Ruyter, Frans, 33	Steltenkamp, Joseph, 13
De Vreese, Willem, 10-11	Steurs, Jean, 14
Debienne, Léon, 5	Strück, Charles, 46
Denayer, Laurent, 6	Tanghe, Emeric, 70
Depla, Alfons, 10-11	Thiele, Lilly, 50
Dürselen, Joseph, 51	Thirion, Charles, 23
Dürselen, Max, 51	Thirionnet, Charles, 60-63
Englebienne, Victor, 60-63	Van den Bulcke, Rachel, 65
Faingnaert, Arthur, 10-11	Van den Driessche, Yvon, 24
Fioruzzi, Giovanni, 55	Van der Elst, Jean, 72
Grandjean, Jean-Baptiste, 48	Van Laecken, Alexis, 47
Heyndrickx, Albert, 60-63	Van Roy, Alfons, 10-11
Hiroux, Joseph, 9	Van Wetteren, Jozef, 20
Honigsheim, Anna, 51	Vanhoudenhoven, Isidore, 57
Hutschler, Rodolphe, 8	Vermander, Edmond, 39
Isecke, Léon, 69	Vetter, Frédéric, 40
Jacobs, Hendrik, 7	Vlamynck, Albert, 10-11
Jambers, Caroline, 19	Vogel, Henri-Wilhelm, 3-4
Kaliski, David, 31	von Ziegesar, Jozef, 10-11

Walravens, Victor, 26
Wauters, Victor, 22
Wauthoz, Henri, 9
Weinhausen, Albert, 15
Weuthen, Max, 16
Willocq, Edmond, 67-68
Wolff, Robert, 41

ISBN 978-90-5746-620-5

Foto van de familie Möller. (Dossier nummer 362-363 uit het Fonds 'Krijgshof'
bewaard in Algemeen Rijksarchief 2 depot Joseph Cuvelier).